

ОШ

„Иво Лола Рибар“

Критеријуми и елементи оцењивања
ученика

Критеријуми оцењивања српски језик и књижевност

Ученици од 5. до 8. разреда оцењују се формативно, које служи за праћење напретка ученика и у дневнику се евидентира кроз активности путем емотикона и сумативно оценом од 1 до 5 током целе школске године. Оцењивање обухвата све три области српског језика и књижевности, а то су: књижевност, језик (граматика, правопис, ортоепија) и језичка култура.

Оцењују се:

- писмени задаци
- контролни задаци
- диктати
- говорне вежбе
- рад на часу
- усмено одговарање

Документација која прати процес оцењивања је: е-дневник, педагошка свеска наставника, тестови, диктати, писмени и домаћи задаци и практични радови ученика. На почетку школске године ради се иницијално тестирање ученика, које се оцењује формативно и служи наставнику за планирање рада и даље праћење напредовања ученика.

➤ Формативно оцењивање

Подразумева: праћење напредовања, ангажовања и активности ученика, активност на часовима (укључујући све три области предмета), редовно доношење прибора за рад, израду домаћих задатака. Води се у педагошкој свесци наставника и у забелешци у есдневнику, а из овог оцењивања проистиче оцена за рад на часу на крају полугодишта и године. Критеријум је следећи:

- **Недовољан успех** – ученик не прати наставу, не пише, нема прибор, не ради домаће задатке и уопште није активан на часу;
- **Довољан успех** – ученик повремено прати наставу, повремено доноси прибор за рад и домаће задатке и ретко кад је активан на часу;
- **Добар успех** – Ученик прати наставу, доноси прибор за рад и домаће задатке и активан је на часу, али не у континуитету;
- **Врло добар успех** – редовно извршава своје обавезе, доноси прибор за рад и домаће задатке, активан је и мотивисан за рад;
- **Одличан успех** – редовно извршава своје школске обавезе, редовно доноси прибор за рад и домаће задатке, изузетно је активан и мотивисан, непрекидно показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања.

➤ Сумативно оцењивање

У сумативно оцењивање спадају: писмени задаци, контролни задаци из граматике и књижевности, полугодишњи и годишњи тестови, диктати, говорне вежбе, домаћи задаци (састави/есеји), усмено одговарање, практични радови (презентација, плакат)

ЈЕЗИК

ГраMATика – критеријум за оцењивање знања из области усаглашен је са образовним стандардима сва три нивоа постигнућа: **основног, средњег и напредног нивоа:**

Одличан (5)	Ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије; показује веома висок степен ангажовања; зна и примењује граматичка правила у сложенијим примерима;
Врло добар (4)	Ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије и примењује граматичка правила у сложенијим примерима уз малу помоћ наставника, показује висок степен ангажовања;
Добар (3)	Ученик самостално испуњава захтеве основног и делимично средњег нивоа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије; ангажован је повремено; препознаје и примењује граматичка правила у основним примерима; или само репродукује научено без разумевања и самосталног закључивања.
Довољан (2)	Ученик минимално испуњава захтеве основног нивоа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије уз помоћ наставника; ангажован је веома ретко; препознаје граматичка правила у најједноставнијим примерима;
Недовољан (1)	Ученик не испуњава минималне захтеве основног нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе, лексикологије ни уз помоћ наставника; не зна да препозна граматичка правила у најједноставнијим примерима

Скала за оцењивање контролних задатака и тестова из језика и књижевности је следећа:

Процент тачних одговора	Оцена
од 85% до 100%	Одличан (5)
од 70% до 84%	Врло добар (4)
од 50% до 69%	Добар (3)
од 35% до 49%	Довољан (2)
од 0% до 34%	Недовољан (1)

ДИКТАТ

Писмена провера знања из правописа оцењује се бројчано 1-2 пута у току полугодишта на следећи начин:

Одличан (5)	Ученик зна сва слова ћирилице/латинице, зна и доследно примењује правописну норму у свим случајевима;
Врло добар (4)	Ученик зна сва слова ћирилице/латинице, зна правописну норму и примењује је у свим случајевима, уз поједине правописне грешке;
Добар (3)	Ученик зна сва слова ћирилице, познаје правописну норму и примењује је у већини основних правописних правила;

Довољан (2)	Ученик пише већину слова ћирилице/латинице, делимично примењује правописну норму у најосновнијим и једноставнијим примерима;
Недовољан (1)	Ученик не пише тачно сва слова ћирилице/латинице, не зна да примени правописну норму у најосновнијим примерима.

Број правописних грешака:	Оцена:
од 0 до 4	Одличан (5)
од 5 до 8	Врло добар (4)
од 9 до 12	Добар (3)
од 13 до 15	Довољан (2)
преко 16	Недовољан (1)

КЊИЖЕВНОСТ

Критеријум за оцењивање градива из књижевности усаглашен је са образовним стандардима сва три нивоа постигнућа, основног, средњег и напредног нивоа:

Одличан (5)	Ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из ове области (наводи дела и писце, разликује књижевне родове и врсте, одређује врсту стиха и строфе, проналази стилске фигуре и различите облике приповедања; самостално анализира књижевно дело, аргументовано образлаже свој став о делу и повезује га са другим текстовима по тематици, структури, мотивима); Користе читалачку писменост (размишљају о тексту и вреднују његов садржај; пореде чињенице и ставове изнете у тексту с властитим представама, траже доказе у тексту и супротстављају их доказима из других извора информација, користећи општа и специфична знања, али и способност апстрактног размишљања) у различитим сферама, (уметничкој, дигиталној, информатичкој, финансијској, здравственој, медијској, научној, математичкој...). Користе читалачку писменост да би објективно и критички разматрали садржај и форму текста, његову структуру, жанр, начин и стил писања; разликују чињенице од интерпретације, као и ауторове евентуалне пристрасности и предрасуде.
Врло добар (4)	Ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из књижевности, уз малу помоћ наставника (самостално анализира књижевна дела уз познавање основних одлика и функционалних појмова); Доживљавају књижевно дело исказујући личне утиске; интерпретирају књижевни и неуметнички текст истичући битне детаље; повезују, упоређују и образлажу своје закључке чињеницама из текста и личног искуства. Користе изграђене вештине сарадње и културу комуникације, културу сопственог вербалног и невербалног изражавања, као и вештине слушања и поштовања туђег мишљења у различитим аспектима, медијима и комуникацијским ситуацијама. Тумаче узрочно- последичне односе у вези са догађајима у тексту, поступцима и карактеристикама ликова, историјским и друштвеним контекстом, тј. мотивима, стилско језичким средствима у поезији; откривају идејни слој

	текста.
Добар (3)	Ученик самостално испуњава захтеве основног и делимично средњег нивоа из књижевности (познаје основне одлике књижевности и разликује типове уметничког стваралаштва—усмену и ауторску књижевност; познаје основне функционалне појмове; Повезују садржај књижевног дела са сопственим или туђим искуством. Сажимају и препричавају прозни текст разликујући главно од споредног; интерпретирају текст (описују ликове, поступке, изводе закључке...).
Довољан (2)	Ученик минимално испуњава захтеве основног нивоа ове области уз помоћ наставника (повезује наслове књижевног дела и имена аутора, разликује књижевне родове и препознаје основне одлике књижевних текстова); Искуству свој доживљај о говореном или писаном тексту (нпр. колико им се текст допада, да ли им је занимљив/необичан; које је основно осећање и тон текста и сл.). Повезују садржај књижевног дела са сопственим или туђим искуством. Сажимају и препричавају прозни текст разликујући главно од споредног; интерпретирају текст (описују ликове, поступке...)
Недовољан (1)	Ученик не испуњава минималне захтеве основног нивоа постигнућа из књижевности ни уз помоћ наставника.

ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

Критеријум за оцењивање **писмених и домаћих задатака (састава/есеја)** обухвата неколико делова: композицију, садржај, стил, граматику, правопис и естетски изглед.

Одличан (5)	Ученик је тачно одговорио на тему, испоштовао је захтеве композиције кроз увод, разраду и закључак, види се поступност у излагању, реченице су јасне и правилне, са минималним граматичким и правописним грешкама, стил писања богат је описима, емоцијама и појединим стилским изражајним средствима, рукопис ученика је читљив, а рад уредан;
Врло добар (4)	Ученик је тачно одговорио на тему, испоштовао захтеве композиције, реченице су јасне, са мањим граматичким и правописним грешкама, стилу недостаје више описа и емоција.
Добар (3)	Ученик је тачно одговорио на тему, поједини делови композиције нису у потпуности испоштовани (нису повезани, недостаје увод и закључак), поједине реченице нису јасне, са честим граматичким и правописним грешкама, недостаје доста описа и емоција, рад је понегде нечитак и неуредан;
Довољан (2)	Ученик је делимично одговорио на тему, увод, разрада и закључак нису уједначени, са значајним граматичким и правописним грешкама, стил је сиромашан, рад је веома нечитак и неуредан;
Недовољан (1)	Ученик није ништа написао или ученик није одговорио на тему, нису испоштовани захтеви композиције, рад се не може прочитати, реченице су потпуно неповезане и нејасне, са превише граматичких, правописних и стилских грешака.

ОЦЕЊИВАЊЕ ГОВОРНИХ ВЕЖБИ:

Одличан (5)	Ученик се правилно изражава, тачно излаже текст поштујући правила композиције, износи своје ставове, описе и емоције у складу са задатом темом, лепо формулише своје мишљење, има изграђену културу комуникације;
Врло добар (4)	Ученик успешно одговара на постављене захтеве, уз мања одступања;
Добар (3)	Ученик делимично одговара на постављене захтеве;
Довољан (2)	Ученик одговара на постављене захтеве само уз помоћ наставника и на врло једноставним примерима;
Недовољан (1)	Ученик се није припремио за усмено изражавање, не одговара на постављене захтеве ни уз помоћ наставника.

ПРАКТИЧНИ РАД/ДОДАТНО ЗАЛАГАЊЕ УЧЕНИКА:

Наставник може оценити ученика оценом **одличан (5)** и за учешћа на такмичењима, конкурсима, у раду секција и другим активностима у школи (Дан школе, обележавање значајних датума) и сл, а оценом паноа и презентација од 1 до 5.

ПЕТНАЕСТОМИНУТНЕ ПРОВЕРЕ (блиц тест):

Писмене провере у трајању до 15 минута обављају се без најаве, а спроводе се ради утврђивања остварености циља једног или више часова и савладаности дела реализованих програмских садржаја. Оцена са овакве провере се формативно оцењује и уписује се у дневник (емотикони - смајлији), и евидентира у педагошкој свесци наставника. Она се може узети у обзир приликом утврђивања закључне оцене ученика на полугодишту или на крају године, ако је у интересу ученика.

0 – 10 – Мораш под хитно научити пропуштено градиво. ☹

11 – 16 – Можеш ти то много боље. ☹

17 – 23 – Добро ти иде, само се још мало потруди. ☹

24 – 31 – Врло добро ти иде, настави тако. ☺

32 – 36– Одлично си савладала/савладао претходно градиво! Само тако настави! ☺

ИНДИВИДУАЛНИ НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ (ИОП):

Ученици који раде по **прилагођеном или измењеном програму (индивидуализација, ИОП-2, ИОП 3)** имају другачије критеријуме оцењивања. Он није исти за све ученике и зависи од потреба и постигнућа сваког појединачног ученика који ради по прилагођеном или измењеном програму.

ЗАКЉУЧИВАЊЕ ОЦЕНА:

Закључна оцена утврђује се ученику на крају првог полугодишта и на крају године у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Закључна оцена је бројчана и изводи се као аритметичка средина свих бројчаних оцена које је ученик добио у току првог полугодишта или школске године.

Критеријуми и елементи оцењивања у настави математике

Елементи оцењивања из математике су:

- усвојеност образовних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

Сумативно оцењивање

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

1. писмених провера знања (контролних задатака, писмених задатака)
2. усменог испитивања;
3. активности на часу.

При вредновању квалитета знања, оценом се исказује трајност, коректност, свесност и употребљивост знања на разним нивоима (ниво препознавања, ниво репродукције, ниво разумевања, ниво примене и ниво креативног, стваралачког решавања проблема).

Оцењивање је јавно и оцена одмах мора да буде образложена ученику.

Писмена оцењивања се врше уз ранију најаву а по распореду писаних провера знања. Писане провере, које трају до 15 минута се не најављују. У току једног полугодишта ученик добија оцене из 4 писане провере (2 контролна задатка + 2 писмена задатка), усменог одговарања и активности на часу. Закључна оцена се формира као аритметичка средина свих оцена добијених током целе школске године.

Када су питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

- 85%-до 100% одличан (5)
- 70%-до 84% врло добар (4)
- 50%-69% добар (3)
- 30%-49% добар (2)
- од 0%-29% довољан (1)

У зависности од тежине теста дозвољена су одступања од $\pm 5\%$.

У току часова ученик добија плусеве или минусеве у зависности од активности на часу. Ово се евидентира у педагошку свеску и када ученик сакупи 12 знакова добија оцену: 2 за 4 или 5 плусева, 3 за 6 или 7 плусева, 4 за 8 или 9 плусева и 5 за 10 до 12 плусева.

Формативно оцењивање

Подразумева: праћење рада, напредовања, ангажовања и мотивисаности ученика, потом активност на часовима, пројектима редовно доношење прибора, израда домаћих задатака - однос према раду.

Одличан успех – ученик редовно извршава своје школске обавезе, доноси прибор и домаће задатке, изузетно је активан и мотивисан, у континуитету показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања.

Врло добар успех – ученик се труди да редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаће задатке, активан је и мотивисан за рад.

Добар успех – ученик прати наставу, труди се, углавном доноси прибор и домаће задатке, активан је на часу, али не у континуитету.

Довољан успех – ученик повремено прати наставу и повремено доноси прибор и домаћи и ретко кад је активан на часу, углавном пише све што од њега наставник очекује.

Недовољан успех - ученик не извршава своје обавезе, нема одговоран однос према раду, не доноси прибор, домаће задатке, неактиван и незаинтересован на часу.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

ОЦЕНА	ПРОВЕРА	ЗНАЊА	АКТИВНОСТ	
	Усмена провера (усвојеност образовних садржаја)	Писана провера (примена знања)	Домаћи рад	Однос према раду и рад
довољан (2)	Основни математички појмови и дефиниције -прерознаје их -уме да их искаже Тврђења, правила, формуле -препознаје их Поступци -поступке које примењује образлаже уз помоћ наставника	Решавање задатака -самостално решава једноставне задатке -једноставне проблемске ситуације решава уз помоћ наставника Примена тврђења, правила, формула -примењује само у познатим и једноставним ситуацијама	Писање -углавном редовно Написано -непотпуно -делимично тачно -делимично уредно Провера -углавном зна	Интерес за предмет -показује на подстицај Рад на часу -труди се самостално решавати задатке -повремено учествује у расправи Сарадња -тражи помоћ када му нешто није јесно Извршавање обавеза
добар	Основни математички појмови и дефиниције -познаје их и разуме -зна их изрећи и објаснити Тврђења, правила, формуле -познаје их	Решавање задатака -самостално, брзо и тачно решава једноставне задатке -сложеније задатке решава спорије -решава једноставне проблемске ситуације	Писање - редовно Написано о - углавном потпуно и тачно -углавном уредно	Интерес за предмет -показује Рад на часу -вредно ради на часу и самостално решава задатке -радо учествује у расправи

(3)	<p>-зна их изрећи</p> <p>Поступци</p> <p>-поступке које примењује образлаже самостално</p> <p>-објашњења су углавном јасна, тачна и потпуна</p>	<p>Примена тврђења, правила, формула</p> <p>-самостално их примењује у познатим ситуацијама</p>	<p>Провера</p> <p>-углавном зна образложит и написано</p>	<p>Сарадња</p> <p>-прихвата рад у пару и групи</p> <p>-ако не разуме тражи помоћ</p> <p>Извршавње обавеза</p> <p>-свеска је уредна и потпуна</p> <p>-на час доноси потребан прибор</p>
-----	--	---	---	--

<p>врло доба р (4)</p>	<p>Основни математички појмови и дефиниције -самостално излаже и објашњава -разуме их у потпуности -успоставља односе међу њима Тврђења, правила, формуле -зна их изрећи -зна их објаснити и правилно их тумачи -наводи сопствене примере који потврђују исказано Поступци -образлаже тачно, јасно, прецизно и потпуно -прихвата и разуме нове идеје и концепте</p>	<p>Решавање задатака -решава задатке брзо и тачно -самостално решава сложеније задатке -бира углавном најбоље стратегије за решавање проблема -решава сложеније проблемске ситуације Примена тврђења, правила, формула -примењује их самостално и тачно</p>	<p>Писање - редовно Написан о -потпуно -тачно -детаљно -уредно Провера - зна образложит и написано -образлаже јасно, тачно и потпуно</p>	<p>Интерес за предмет -показује стално Рад на часу -концентрисано и вредно ради на часу -редовно и самостално извршава све постављене задатке - учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје Сарадња -радо учествује у заједничком раду (у пару или групи) -према потреби помаже другима Извршавње обавеза -свеска је уредна и потпуна -на час долази припремљен</p>
<p>одличан (5)</p>	<p>Основни математички појмови и дефиниције -самостално излаже и објашњава -разуме их и према потреби обликује својим речима -успоставља односе међу њима Тврђења, правила, формуле -зна их изрећи -зна их објаснити и правилно их тумачи -наводи сопствене примере који потврђују исказано Поступци -своје идеје и поступке које примењује образлаже јасно, тачно и потпуно користи се властитим идејама и концептима</p>	<p>Решавање задатака -решава задатке брзо и тачно и са лакоћом -самостално и успешно решава сложене задатке -при решавању сложених проблемских ситуација комбинује познате стратегије или креира сопствене -одабира математичке поступке који највише одговарају задатку и примењује их без грешке и примереном брзином Примена тврђења, правила, формула -знање примењује на нове, сложеније примере и реалне проблеме</p>	<p>Писање - редовно Написан о -потпуно -тачно -детаљно -уредно -нове идеје при решавању Провера - зна образложит и написано -образлаже јасно, тачно и потпуно</p>	<p>Интерес за предмет -изражен -служи се додатним изворима знања Рад на часу -концентрисано и вредно ради на часу -редовно и самостално извршава све постављене задатке - учествује у расправи и предлаже сопствене активности и идеје Сарадња -радо учествује и подстиче заједнички рад (у пару или групи) - помаже другима Извршавње обавеза -свеска је уредна и потпуна -на час долази припремљен</p>

Критеријуми за оцењивање усвојености садржаја ученика 5. разреда

недовољан (1)	<ul style="list-style-type: none"> - Не испуњава захтеве за довољну оцену; - Не препознаје градиво ни уз помоћ наставника; - Не показује заинтересованост за учење, не сарађује
довољан (2)	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сабере, одузме, подели и помножи два броја у истом запису - претвара из једног у други запис једноставније бројеве као што су $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, 0,2 ... - напамет одреди 50% и 10% природног броја - рачунски одреди 20%, 25% у једноставнијим примерима - упореди разломке чији су имениоци једнаки и било која два децимална броја - прошири и скрати разломак датим бројем - представи број на бројевној полуправој - правилно чита податке из табеле и са кружног дијаграма - препозна осносиметричне фигуре и одреди им осу симетрије - конструише симетралу дужи и симетралу угла - угломером измери и нацрта дати угао - сабере и одузме углове дате у основној јединици мере - <u>нацрта и издвоји туп, оштар и прав угао и зна у ком су опсегу њихове мере</u>
добар (3)	<p>Ученик уме да :</p> <ul style="list-style-type: none"> - претвори децималан број у разломак и обрнуто - претвори мешовити број у неправи разломак и обрнуто - упореди два броја у различитим записима - сабере, одузме, подели и помножи два броја у различитим записима у једноставнијим случајевима - напамет одреди 50% и 10% дате природне величине - рачунски одреди произвољан проценат - скрати разломак до нескративог облика - састави једноставнији бројевни израз и израчуна његову вредност - реши једначину једноставнијег облика - одреди аритметичку средину датих бројева - подели величину на два дела у датој размери - правилно заокружи број - представи бројеве на бројевној полуправој - прикупљене податке прикаже табелом и правилно прочита кружни дијаграм - издвоји осносиметричне фигуре и одреди им осе симетрије - конструише половину, четвртину и осмину угла и дужи користитећи симетралу - преслика тачку и дуж осном симетријом у односу на дату осу - угломером црта и мери углове - упореди, сабере и одузме два угла рачунски и конструктивно - израчуна комплементаран и суплементаран угао датом углу - уочи и нацрта суседне, упоредне и унакрсне углове као и углове са паралелним крацима и на трансверзали, као и да опише њихове основне особине

<p>врло добар (4)</p>	<p>Ученик уме да :</p> <ul style="list-style-type: none"> -претвори децималан број у разломак и обрнуто -претвори мешовити број у неправи разломак и обрнуто -упореди два броја у различитим записима -сабере, одузме, подели и помножи више бројева у различитим записима -напамет одреди 50%, 10%, 5%, 20%, 25% од датог (једноставнијег) броја -рачунски одреди произвољан проценат дате величине и примени у једноставнијим ситуацијама -скрати разломак до нескративог облика у својству сређивања резултата -састави бројевни израз и израчуна његову вредност -рачуна вредност израза за дату вредност променљиве
	<ul style="list-style-type: none"> -реши једначину основног облика и облика $ax+b=c$ и $ax-b=c$ -реши дату неједначину -реши једноставноставније примере из праксе помоћу израза и једначина -одреди аритметичку средину датих бројева -подели величину у датој размери и примени размеру у једноставним ситуацијама -правилно заокругли број и процени грешку -представи бројеве на бројевној полуправој -прикупљене податке прикаже табелом и кружним дијаграмом -издвоји осносиметричне фигуре и одреди им осе симетрије -конструише половину, четвртину и осмину угла и дужи користистећи симетралу и користи их даље у конструкцији -преслика фигуру осном симетријом у односу на дату осу у једноставнијим примерима -конструише нормалу на дату праву -угломером црта и мери углове -упореди, сабере и одузме два угла рачунски и конструктивно -израчуна комплементаран и суплементаран угао датом углу -користи особине суседних, упоредних и унакрсних углова као и углове са паралелним крацима и на трансверзали у задацима

<p>одличан (5)</p>	<p>Ученик уме да :</p> <ul style="list-style-type: none"> -претвори децималан број у разломак и обрнуто -претвори мешовити број у неправи разломак и обрнуто -упореди бројеве у различитим записима -сабере, одузме, подели и помножи више бројева у различитим записима -напамет одреди 50%, 10%, 5%, 20%, 25% од датог броја -рачунски одреди произвољан проценат дате величине и примени у сложенијим ситуацијама -скрати разломак до нескративог облика у својству сређивања резултата -састави сложенији бројевни израз и израчуна његову вредност -рачуна вредност сложенијег израза за дату вредност променљиве -реши дату једначину -реши дату неједначину -реши примере из свакодневног живота помоћу израза и једначина -примени аритметичку средину у пракси -подели величину у датој размери и примени размеру у реалним ситуацијама -правилно заокружи број и процени грешку -представи бројеве на бројевној полуправој -прикупљене податке прикаже табелом и кружним дијаграмом -издвоји осносиметричне фигуре и одреди им осе симетрије -конструише половину, четвртину и осмину угла и дужи користистећи симетралу и користи их даље у конструкцији - конструише нормалу на дату праву -преслика фигуру осном симетријом у односу на дату осу у сложенијим примерима -угломером црта и мери углове -упореди, сабере и одузме више углова рачунски и конструктивно -израчуна комплементаран и суплементаран угао датом углу -користи особине суседних, упоредних и унакрсних углова као и углове са паралелним крацима и на трансверзали у сложенијим задацима
--------------------	--

недовољан (1)	<ul style="list-style-type: none"> - Не испуњава захтеве за довољну оцену; - Не препознаје градиво ни уз помоћ наставника; - Не показује заинтересованост за учење, не сарађује;
довољан (2)	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - прочита, запише, упореди и представи на бројевној првој рационалне бројеве - одреди супротан број, и реципрочну вредност рационалног броја - сабере, одузме, подели и помножи два броја у истом запису - упореди рационалне бројеве чији су имениоци једнаки и било која два децимална броја - прошири и скрати рационални број датим бројем - правилно чита податке из табеле и са дијаграма - израчуна једноставан бројевни израз - израчуна непознати члан из пропорције - класификује троуглове и четвороуглове на основу њихових својстава и нацрта - конструише углове од 60 и 90 степени - препозна подударне троуглове - конструише троугао на основу познатих ставова подударности - израчуна површину троугла, квадрата и правоугаоника у најједноставнијим примерима - уцрта тачку са датим координатама и прочита
добар (3)	<p>Ученик уме да :</p> <ul style="list-style-type: none"> - упореди два броја у различитим записима, - сабере, одузме, подели и помножи два броја у различитим записима у једноставнијим случајевима - рачунски одреди произвољан проценат од једноставнијег броја - израчуна једноставнији бројевни израз са променљивом - састави једноставнији бројевни израз и израчуна његову вредност - реши једначину у скупу рационалних бројева једноставнијег облика - примени пропорцију и проценат у једноставнијим реалним ситуацијама - подели величину на два дела у датој размери - представи бројеве на бројевној правој - прикупљене податке прикаже табелом и правилно прочита једноставнији дијаграм - утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности у једноставнијим примерима - нацрта, прочита и одреди удаљеност тачке од координатне осе - сабира, одузима и множи бројем векторе-једноставнији примери - израчуна површину троугла и четвороугла

врло добар (4)	<p>Ученик уме да :</p> <ul style="list-style-type: none"> -израчуна бројевни израз са променљивом -упореди два броја у различитим записима -сабере, одузме, подели и помножи више рационалних бројева у различитим записима -примени својства рачунских операција у скупу рационалних бројева -рачунски одреди произвољан проценат дате величине и примени у једноставнијим ситуацијама -састави бројевни израз и израчуна његову вредност -реши једначину основног облика и облика $ax+b=c$ и $ax-b=c$ у скупу рационалних бројева -реши неједначину основног облика -реши једноставноставније проблеме из праксе помоћу израза и једначина -подели величину у датој размери и примени размеру у једноставним ситуацијама -конструише углове и троугао на основу ставова подударности -примени својства четвороуглова у једноставнијим проблемским задацима -графички приказује зависност међу величинама -примена пропорције у директној и обрнутој пропорционалности -израчуна површину троугла и четвороугла у случајевима када неопходни елементи нису непосредно дати
	<ul style="list-style-type: none"> -конструише четвороугао -нацрта и прочита тачку и дуж симетричну датој у односу на координатни почетак и координатну осу -сабира, одузима и множи бројем векторе
одличан (5)	<p>Ученик уме да :</p> <ul style="list-style-type: none"> -рачунски одреди произвољан проценат дате величине и примени у сложенијим ситуацијама -састави сложенији бројевни израз и израчуна његову вредност -рачуна вредност сложенијег израза за дату вредност променљиве -реши једначину основног облика и облика $ax+b=c$ и $ax-b=c$ -реши неједначине са сабирањем, одузимањем, множењем и дељењем рационалних бројева -реши примере из свакодневног живота помоћу израза и једначина -примени пропорцију и проценат у пракси -подели величину у датој размери и примени размеру у реалним ситуацијама -прикупљене податке прикаже табелом и дијаграмом -тумачи податке приказане табелом и дијаграмом -примени својства троуглова и четвороуглова у сложеним примерима и израчуна површину -сабира, одузима и множи више вектора бројем
Критеријуми за оцењивање усвојености садржаја ученика 7. разреда	
недовољан (1)	<ul style="list-style-type: none"> - Не испуњава захтеве за довољну оцену; - Не препознаје градиво ни уз помоћ наставника; - Не показује заинтересованост за учење, не сарађује;

довољан (2)	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - израчуна степен датог броја, зна основне операције са степенима - сабира, одузима и множи мономе, зна формуле за квадрат бинома и разлику квадрата - нацрта произвиљан n-тоугао, нацрта све његове елементе, одређује многоугао и број дијагонала из једног темена у основним задацима, дефинише правилан многоугао и одреди збир унутрашњих углова истог - влада појмовима круг и кружна линија (издваја њихове основне елементе, уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; уме да израчуна обим и површину круга датог полипречника) - израчуна аритметичку средину датих бројева и представи на бројевној правој дате бројеве и њихову аритметичку средину <p>Примени Питагорину теорему на правоуглом троуглу, квадрату и правоугаонику.</p>
добар (3)	<p>Ученик уме да у решавању једноставнијих задатака:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оперише са степенима и зна шта је квадратни корен - сабира и одузима полиноме, уме да помножи два бинома и да квадрира бином, раставља разлику квадрата, раставља полиноме на чиниоце, сређује полиноме - одреди укупан број дијагонала многоугла, одреди збир унутрашњих и спољашњих углова многоугла, одреди тежишне дужи, висине и значајне тачке троугла, израчуна обим и површину правилних многоуглова за $n=3,4,6$, искаже њихове особине и конструише исте и примени Питагорину теорему. - користи формуле за обим и површину круга - чита једноставне дијаграме и табеле и на основу њих обради податке по једном критеријуму (нпр. одреди аритметичку средину за дати скуп података; пореди вредности узорка са средњом вредношћу)
	<ul style="list-style-type: none"> - обради прикупљене податке и представи их табеларно или графички; представља средњу вредност медијаном
врло добар (4)	<p>Ученик уме да у задацима у којима се захтева разумевање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оперише са степенима и квадратним коренима - сабира и одузима полиноме, уме да помножи два бинома и да квадрира бином, раставља разлику квадрата, раставља полиноме на чиниоце, сређује полиноме - одреди укупан број дијагонала многоугла, одреди збир унутрашњих и спољашњих углова многоугла, одреди тежишне дужи и значајне тачке троугла, израчуна обим и површину правилних многоуглова за $n=3,4,6$, искаже њихове особине и конструише исте и примени Питагорину теорему - користи формуле за обим и површину круга и кружног прстена, дужину лука и кружног исечка и примењује их у задацима - чита дијаграме и табеле и на основу њих обради податке по једном критеријуму (нпр. одреди аритметичку средину за дати скуп података; пореди вредности узорка са средњом вредношћу, одреди мод)

одличан (5)	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да користи особине степена и квадратног корена у сложенијим задацима - примењује формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; увежбано трансформише алгебарске изразе и своди их на најједноставнији облик и решава једначине - конструише ортоцентар и тежиште троугла; примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима; примени својства централног и периферијског угла у кругу; израчуна обим и површину круга и његових делова; – преслика дати геометријски објекат ротацијом; - тумачи дијаграме и табеле - прикупи и обради податке и сам састави дијаграм или табелу; црта график којим представља међузависност величина - одређује средњу вредност, медијану и мод
-------------	--

Критеријуми за оцењивање усвојености садржаја ученика 8. разреда	
недовољан (1)	<ul style="list-style-type: none"> - Знање које ученик показује не испуњава захтеве за довољну оцену; - Не препознаје градиво ни уз помоћ наставника; - Не показује способност репродукције и примене; - Не показује заинтересованост за учење, за учешће у активностима нити ангажовање;
довољан (2)	<p>Ученик уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна моделе коцке и квадра, нацрта их, наведе њихове елементе и израчуна површину и запремину коцке и квадра у најједноставнијим задацима; - препозна моделе правилне четворостране призме, правилне тростране призме, правилне шестостране призме, нацрта их и израчуна површину и запремину правилне четворостране призме у најједноставнијим задацима; - препозна моделе правилне четворостране пирамиде, правилне тростране пирамиде, правилне шестостране пирамиде, нацрта их и израчуна површину и запремину правилне четворостране пирамиде у најједноставнијим задацима; - одреди вредност функције дате таблицом или формулом; - нацрта график линеарне функције у најједноставнијим примерима; - провери да ли дата тачка припада графику линеарне функције; - прочита податак са графикона, дијаграма или табеле и одреди минимум и максимум зависне величине; - податке из табеле прикаже графиконом и обрнуто;
	<ul style="list-style-type: none"> - реши систем две линеарне једначине са две непознате методом замене и методом супротних коефицијената у најједноставнијим примерима; - препозна моделе ваљка, купе, лопте, нацрта их и израчуна површину и запремину ових тела у најједноставнијим примерима;

добар (3)	<p>Ученик који испуњава све захтеве за довољну оцену и још уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нацрта правилну призму (четворострану, тространу, шестострану) и да израчуна њену површину и запремину у једноставнијим примерима; - нацрта правилну пирамиду (четворострану, тространу, шестострану) и да израчуна њену површину и запремину у једноставнијим примерима; - нацрта график линеарне функције; - анализира график линеарне функције на основу коефицијената k и n; - претвори експлицитни у имплицитни облик линеарне функције и обрнуто; - обради прикупљене податке и представи их табеларно или графички; - одреди средњу вредност и медијану у једноставнијим примерима; - реши систем две линеарне једначине са две непознате графичком методом, методом замене и методом супротних коефицијената; - провери да ли су системи са по две линеарне једначине са две непознате еквивалентни; - реши једноставнији реални проблем применом система две линеарне једначине са две непознате; - нацрта обртна тела (ваљак, купу, лопту) и да израчуна њихову површину и запремину;
врло добар (4)	<p>Ученик који испуњава све захтеве за добру оцену и још уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нацрта праву призму (четворострану, тространу, шестострану) и да израчуна њену површину и запремину и у случајевима када неопходни елементи нису непосредно дати; - нацрта пирамиду (четворострану, тространу, шестострану) и да израчуна њену површину и запремину и у случајевима када неопходни елементи нису непосредно дати; - уочи правоугли троугао у простору и примени Питагорину теорему како би израчунао неопходне елементе, који нису задати у задатку; - нацрта пресеке призме и пресеке пирамиде и израчуна њихове површине; - реши реалан проблем примењујући површину и запремину призме и пирамиде; - нацрта график линеарне функције и анализира особине линеарне функције (ток, нуле, монотоност, знак); - реши једноставнији реалан проблем применом линеарне функције; - обради прикупљене податке и изабере пригодан приказ за представљање (графиком или дијаграмом); - одреди средњу вредност и медијану; - одреди пресеке правих, ако су задате њихове једначине; - израчуна површину троугла који граде координатне осе и задата права; - реши једноставнији реални проблем применом система две линеарне једначине са две непознате; - нацрта обртна тела (ваљак, купу, лопту) и да израчуна њихову површину и запремину и у случајевима када неопходни елементи нису непосредно дати; - нацрта пресеке ваљка, пресеке купе и пресеке лопте и израчуна њихове површине; - израчуна масу геометријског тела;

одличан (5)	<p>Ученик који испуњава све захтеве за врло добру оцену и још уме да:</p> <ul style="list-style-type: none">- уочи у простору правоугли троугао са оштрим углом од 30° и једнакокрако-правоугли троугао и примени њихова својства;- применом особина линеарне функције одреди непознати коефицијент или параметар;- примени услов паралелности и чињеницу да тачка припада правој у задацима;- реши реалан проблем применом линеарне функције;- примени процентни рачун и пропорционалност за представљање кружног дијаграма;- реши реални проблем применом система две линеарне једначине са две непознате;- реши реалан проблем примењујући површину и запремину геометријских тела.- одреди односе површина и запремина различитих геометријских тела;- израчуна површину и запремину сложених геометријских тела;
-------------	---

Актив наставника математике

Критеријуми оцењивања енглески језик 1-4. разред

шк. 2025/ 2026. година

I разред

Ученици првог разреда се у току школске године оцењују описном оценом, на основу напредовања у остваривању исхода учења и ангажовања ученика.

Наставник током целе школске године континуирано води евиденцију о напредовању, ангажовању, постигнућима и активностима ученика на часовима.

САМОСТАЛНО

Ученик је у потпуности савладао наставни програм ако су сви предвиђени исходи за први разред савладани и напредовање ученика је самостално, а ангажовање стално. Ученик разуме уобичајене усмене исказе везане за познате теме, појаве и догађаје. Обавља основне комуникативне активности и језичке функције (давање и тражење информација о искуствено блиским ситуацијама и појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења). Правилно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неувежбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила.

УЗ МАЊУ ПОМОЋ

Ученик који савлада исходе уз мању помоћ наставника сматра се да је савладао градиво, али да изостаје самостални рад. Ученик разуме најчешће речи и изразе из свакодневног спорог и развојног говора. Уме да обави основне комуникативне активности (поздрављање, представљање, добродошлица, опраштање, захваљивање, пружање информација о себи, распитивање о суштинским информацијама које се тичу саговорника). Познаје изговор фреквентних, понављаних и меморисаних гласова, као и неких најчешћих гласовних група.

УЗ ВЕЋУ ПОМОЋ

Ученик коме је потребна већа помоћ за савладавање градива сматра се да није у потпуности савладао исходе и да изостаје самостално ангажовање и напредовање. Ученик разуме уобичајене речи, изразе, фразе и кратке усмене исказе који се тичу његових непосредних искуствених доживљаја и сфера интересовања. Сналази се у кратким и увежбаним комуникационим улогама, уз употребу научених и уобичајених фраза и формула (постављање питања и давање одговара). Препознаје исправан изговор већине гласова и неких гласовних група.

II разред

Од другог до четвртог разреда ученици се оцењују бројчано. У другом разреду ученици се оцењују на основу:

-Усменог одговарања

-Сликовни диктати на основу слушања (означи на основу слушања тачан одговор; нацртај и обоји...)

-Активности ученика

1. Оцена усменим путем се добија на основу учениковог усменог одговора према следећој бројчаној скали:

Одличан (5) – ученик успешно савладава градиво из граматике и вокабулара и самостално примењује научене речи и изразе. У потпуности разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више саговорника. Течно и лакоћом изражава осећања, жеље и расположења, описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне догађаје и навике. На једноставан начин излаже на задату тему и одговара на питања која се односе на њу. Успешно ради у различитим облицима рада.

Врло добар (4) – ученик усвоја појмове, речи и изразе, а уз мању помоћ наставника их повезује и изводи закључке. Разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору. Уз краће паузе и мању помоћ наставника, описује себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, своја осећања и изражава допадање и недопадање користећи једноставна језичка средства. Сналази се у различитим облицима рада.

Добар (3) – ученик углавном разуме појмове, речи и изразе, може самостално да наведе граматичке појмове и појмове из вокабулара и објасни их уз делимичну помоћ наставника. Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставним текстовима. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима. Захтеве обавља делимично и уз помоћ наставника.

Довољан (2) – ученик препознаје основне појмове, честе речи и једноставне изразе у јасном контексту и спором говору. Уз већу помоћ наставника разуме кратка, једноставна, развојна и споро изговорена упутства. У стању је да изговори искључиво просте реченице и изрази најосновније потребе.

Недовољан (1) – ученик не препознаје основне појмове, речи и изразе. Ни уз велику помоћ наставника не разуме најједноставније захтеве ни упутства. Не показује жељу за напредовањем нити ангажовањем.

2. Сликовни диктат се најављује и оцењује бројчано по истој скали као и писмени задаци.

Скала оцењивања:

Распон	Оцена
0 - 29%	Insufficient (1)
30% - 49%	Sufficient (2)
50% - 69%	Good (3)
70% - 89%	Very good (4)
90% - 100%	Excellent (5)

3. Активност ученика прати се континуирано и вреднује се током целе школске године. У активност улази и редовност/ благовременост/тачност израде и доношења домаћих задатака, као и редовно доношење материјала потребног за рад на часу. Степен самосталности у раду, степен ангажовања, иницијативе, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима такође се вреднују кроз активност. Оцена из активности може бити од значаја и за општи успех ученика, најчешће у његову корист.

Пројектне активности вреднују се у складу са показаним степеном самосталности, активности и ангажовања као и сарадње са осталим члановима групе, извођења закључака на основу прикупљених података и презентовања продукта пројекта.

III и IV разред

У трећем и четвртном разреду ученици се оцењују бројчано на основу:

-Усменог одговарања

-Писмених радова

-Активности ученика

1. Оцена усменим путем се добија на основу учениковог усменог одговора према следећој бројчаној скали:

Одличан (5) – ученик успешно савладава градиво из граматике и вокабулара и самостално примењује научене речи и изразе. У потпуности разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више саговорника.. Течно и лакоћом изражава осећања, жеље и расположења, описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне догађаје и навике. На једноставан начин излаже

на задату тему и одговара на питања која се односе на њу. Успешно ради у различитим облицима рада. Правилно и самостално изражајно чита.

Врло добар (4) – ученик усвоја појмове, речи и изразе, а уз мању помоћ наставника их повезује и изводи закључке. Разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору. Саставља краће исказе о себи, својој породици и непосредном окружењу. Уз краће паузе и мању помоћ наставника, описује себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, своја осећања и изражава допадање и недопадање користећи једноставна језичка средства. Сналази се у различитим облицима рада. У великој мери правилно и самостално изражајно чита

Добар (3) – ученик углавном разуме појмове, речи и изразе, може самостално да наведе граматичке појмове и појмове из вокабулара и објасни их уз делимичну помоћ наставника. Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставним текстовима. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима. Захтеве обавља делимично и уз помоћ наставника. Углавном правилно чита.

Довољан (2) – ученик препознаје основне појмове, честе речи и једноставне изразе у јасном контексту и спором говору. Уз већу помоћ наставника разуме кратка, једноставна, разветно и споро изговорена упутства. У стању је да изговори искључиво просте реченице и изрази најосновније потребе. Чита делимично правилно и уз помоћ наставника.

Недовољан (1) – ученик не препознаје основне појмове, речи и изразе. Ни уз велику помоћ наставника не разуме најједноставније захтеве ни упутства. Не показује жељу за напредовањем нити ангажовањем.

2. Писмене провере одржавају се након сваке обрађене теме, а најављују се најмање недељу дана пре датума одржавања. Распоред може да се мења на предлог наставника, уз сагласност одељењског већа. Оцењују се на основу скале која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене:

Скала оцењивања:

Распон	Оцена
0 - 29%	Insufficient (1)
30% - 49%	Sufficient (2)
50% - 69%	Good (3)
70% - 89%	Very good (4)

90% - 100% Excellent (5)

Писане провере постигнућа у трајању до 15 минута могу се обављати без претходне најаве и евидентирају се у педагошкој документацији наставника.

3. Активност ученика прати се континуирано и вреднује се током целе школске године. У активност улази и редовност/благовременост/тачност израде и доношења домаћих задатака, као и редовно доношење материјала потребног за рад на часу. Степен самосталности у раду, степен ангажовања, иницијативе, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима такође се вреднују кроз активност. Оцена из активности може бити од значаја и за општи успех ученика, најчешће у његову корист.

Пројектне активности вреднују се у складу са показаним степеном самосталности, активности и ангажовања као и сарадње са осталим члановима групе, извођења закључака на основу прикупљених података и презентовања продукта пројекта.

Оцењивање пројеката

Одличан (5) Ученик показује висок степен сарадње са осталим члановима групе. Изузетно је самосталан, показује изузетно висок степен активности и ангажовања. Самостално изводи закључке на основу прикупљених података. Веома успешно презентује продукт пројекта.

Врло добар (4) Ученик у великој мери сарађује са осталим члановима групе. Показује самосталност, висок степен активности и ангажовања. Углавном самостално изводи закључке на основу прикупљених података. Успешно презентује продукт пројекта.

Добар (3) Ученик у довољној мери сарађује са осталим члановима групе. Показује довољан степен активности и ангажовања. Делимично самостално, делимично уз помоћ осталих чланова групе изводи закључке на основу прикупљених података. Уз помоћ осталих чланова групе презентује продукт пројекта.

Довољан (2) Ученик показује мали степен сарадње са осталим члановима групе. Показује мали степен активности и ангажовања. Репродукује прикупљене податке и презентује продукт пројекта уз већ помоћ осталих чланова групе.

Недовољан (1) Ученик не сарађује са осталим члановима групе. Није заинтересован за пројекат, не учествује у активностима, не ангажује се.

Оцењивање ученика по ИОП-у

Ученик коме је потребна додатна подршка у образовању оцењује се у односу на остваривање циљева и стандарда постигнућа у току савладавања индивидуалног образовног плана или у односу на прилагођене стандарде постигнућа при чему

свреднује и однос ученика према раду и постављеним задацима/захтевима предмета у складу са његовим способностима.

Оцењивање ученика по ИОП-у 1 се врши на основу ангажовања и степена остварености постојећих стандарда и очекиваних исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Оцењивање ученика по ИОП-у 2 се врши на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Вредновање је усмерено на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијању његовог самопоуздања и осећаја напредовања.

При евалуацији ученика који раде по ИОП-у, примењује се индивидуални приступ у сарадњи са педагошко-психолошком службом школе.

5. -8. разред:

Ученици од 5. до 8. разреда се из енглеског језика оцењују на три начина:

- 1) писмено
- 2) усмено
- 3) на основу активности на часу и односа према раду (није обавезно)

1) Када су питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних

одговора и одговарајуће оцене је следећа:

од 85%-до 100% одличан (5)

од 70%-до 84% врло добар (4)

од 55%-70% добар (3)

од 40%-55% довољан (2)

испод 40% недовољан (1)

Скала може да варира у зависности од постигнућа ученика.

Ученик ради два школска писмена задатка током школске године, један у току полугодишта и то у форми писаног састава на основу обрађеног градива. Писмени задатак се оцењује бројчано.

2) Ученик треба да буде оцењенем на основу усменог одговора бар једном у току полугодишта.

Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора углавном на пет до десет постављених задатака из граматике и вокабулара, рецитовања песмица, препричавање такстова.

Оцена одличан (5) – ученик успешно савладава градиво из граматике, влада претходно пређеним градивом и примењује научено. У стању је да разуме градиво које се обрађује и да без потешкоћа изрази своје мишљење на енглеском језику. Вокабулар је на потребном нивоу за савладавање градива прописаног планом и програмом. Такође, активно учествује на часу,

самостално изводи закључке. Ученик течно чита и негује читалачке навике. Показује

иницијатив током наставе, понаша се другарски, помаже другим ученицима и пријатељски се односи према другарима, редовно израђује домаће задатке и показује иницијативу и крегативност у решавању задатака, може успешно да ради у различитим групама и врстама задатака.

Оцена врло добар (4) - ученик је способен да функционално усвоји појмове - анализира, класификује, повезује, примени те изведе закључак. Сналази се у различитим облицима рада. У

стању је да разуме градиво на енглеском језику. Комуницира уз мањи број грешака. Решава задатке уз мањи број грешака.

Оцена добар (3) – ученик разуме појмове и чињенице, успоставља везе, може самостално да

разуме граматичке појмове и термине и да их примени. Задатке обавља делимично уз помоћ

наставника. Ученик комуницира, успешно другима преноси информације без обзира на грешке које прави.

Оцена довољан (2) – ученик влада основним појмовима, може уз помоћ наставника да објасни

њихове везе и значај, уз наставникову подршку је активан на часовима. Разумевање градива

је ограничено и углавном се огледа у препознавању одређених, лакших сегмената градива. У стању је да продукује просте реченице и изрази основне потребе. Може да научи да преводи одређене сегменте градива.

Оцена недовољан (1) – ученик нема основно познавање појмова, нити показује жељу да напредује. Домаће задатке не израђује на време и није активан на часу.

Ученици могу добити и оцену на основу активности на часу и задатака које израђују

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК критеријуми оцењивања

Ученици од петог до осмог разреда оцењују се на више начина:

1. Усмени одговор
2. Писмена вежба (контролни и писмени задаци)
3. Активност на часу
4. Рад на пројекту

1. Ученик се у току једног полугодишта усмено испитује најмање два пута. Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора или излагања.

Одличан (5) - У оквиру програмом предвиђене језичке грађе, ученик је у стању да самостално искаже усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста. Ученик самостално остварује комуникацију и размењује са саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Врло добар (4) - У оквиру програмом предвиђене језичке грађе, ученик је у великој мери стању да самостално искаже усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста. Ученик у великој мери самостално остварује комуникацију и размењује са саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Добар (3) - У оквиру програмом предвиђене језичке грађе, ученик је делимично у стању да искаже једноставнију усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста. Ученик у довољној мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Довољан (2) - У оквиру програмом предвиђене језичке грађе, ученик је делимично у стању да искључиво уз помоћ наставника искаже једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста и то на нивоу репродукције. Ученик у малој мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Недовољан (1) – У оквиру програмом предвиђене језичке грађе, ученик ни уз велику помоћ наставника није у стању да искаже једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста. Ученик у недовољној мери

остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

- Ученик у току једног полугодишта пише један писмени и најмање један контролни задатак. Ученици петог разреда први писмени задатак пишу у другом полугодишту. Писменим проверама се превасходно утврђује савладаност граматичке и социолингвистичке компетенције.

Скала која изражава однос између процента тачних одговора или остварености задатака и одговарајуће оцене је следећа:

- од 85%-до 100% одличан (5)
- од 70%-до 85% врло добар (4)
- од 50% до 70% добар (3)
- од 35% до 50% довољан (2)
- испод 35% недовољан

(1) Скала може да варира у зависности од постигнућа ученика, али не више од 5%.

3. Активност ученика прати се и вреднује континуирано. Подаци као што су степен самосталности у раду, креативност, степен ангажовања, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима и други подаци о ученику битни за праћење, бележе се у педагошку свеску. Оцена из активности позитивно утиче на мотивацију ученика, а може бити од значаја и за општи успех ученика у његову корист.

- Рад на пројекту оцењује се у петом и шестом разреду. Вреднује се активност и ангажовање током рада на пројекту, знања које је ученик стекао и применио у раду, продукт пројекта и излагање резултата рада. Пројектна настава се реализује кроз рад у групи што подразумева тимски рад ученика. Рад у групи Ангажованост Размена, повезивање и примена идеја Одличан (5) Ученик показује висок степен сарадње са осталим члановима групе Ученик показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања Ученик у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама. Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима Врло добар (4) Ученик у великој мери сарађује са осталим члановима групе Ученик показује велику самосталност и

висок степен активности и ангажовања Ученик у великој мери показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама. У великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове Дobar (3) Ученик у довољној мери сарађује са осталим члановима групе Ученик показује делимични степен активности и ангажовања Ученик показује делимичну способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама. Већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме Довољан (2) Ученик показује мали степен сарадње са осталим члановима групе Ученик показује мањи степен активности и ангажовања Ученик у малој мери показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама. Знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену

Недовољан (1) Ученик не показује заинтересованост за сарадњу у групи Ученик не показује заинтересованост за учешће у активностима нити ангажовање Ученик не изводи закључке који се заснивају на подацима. Знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност примене

Критеријуми и елементи оцењивања у настави биологије

Стручно веће природних наука, наставници биологије

Одличан (5) добија ученик који у потпуности показује способност трансформације знања из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље, и примене у новим ситуацијама; лако логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања;

Врло добар (4) добија ученик који у великој мери показује способност примене знања из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље, и логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Добар (3) добија ученик који у довољној мери показује способност употребе информација из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човеки здравље у новим ситуацијама; у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; у довољној мери критички расуђује; показује делимични степен активности и ангажовања.

Довољан (2) добија ученик који знања која је остварио из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље су на нивоу репродукције, уз минималну примену; у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који знања која је остварио из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; не изводи закључке који се заснивају на подацима; критички не расуђује; не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Закључна оцена утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године. Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине на крају другог полугодишта.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Иницијални тест- обавља се на почетку школске године, у првој или другој недељи. Наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области, која су од значаја за предмет. Резултат иницијалног процењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Ученици се оцењују:

1) усмено - обавља се у току оба полугодишта. Најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика.

2) писмено - када су у питању писмене провере знања, скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

86%- 100% одличан (5)

72%- 85% врло добар (4)

54% -71% добар (3)

40%-53% довољан (2)

0 % - 39% недовољан (1)

3) на основу активности на часу - наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године, одговори ученика се евидентирају (педагошка свеска и дневник).

4) на основу рада на пројекту – вреднује се активност и ангажовање током рада на пројекту, знања које је ученик стекао и применио у раду, продукт пројекта и излагање резултата рада. Пројектна настава се реализује кроз рад у групи што подразумева тимски рад ученика. У формирању коначне оцене из пројекта улази и тзв. вршњачко оцењивање које подразумева попуњавање анкете од стране сваког ученика у којој се износи мишљење о сопственом раду и раду других ученика у групи. Наставник јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање пројекта, групног рада и индивидуалног рада у оквиру групе.

5) на основу реализације домаћих задатака - наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи реализацију и оперативност у изради домаћих задатака. Наставник јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање домаћег задатка (педагошка свеска и едневник).

Писмена и усмена оцењивана се врше након пређене области, уз ранију најаву. Активност ученика се прати и вреднује током целе школске године.

Биологија

Критеријум од 5-8 разреда усклађен је на ниво предмета.

Контролни задатак се пише према распореду писмених провера. Ученику (уз договор о начину и времену) је омогућен исправак оцене,при чему се рачуна просек оцена.

Емина Милетић и Давор Бабић

КРИТЕРИЈУМИ ВРЕДНОВАЊА И ОЦЕЊИВАЊА У НАСТАВИ ГЕОГРАФИЈЕ

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Ученик се из предмета ГЕОГРАФИЈА оцењује најмање два пута у полугодишту у петом разреду, а четири пута у полугодишту у шестом, седмом и осмом разреду.

- **ИНИЦИЈАЛНИ ТЕСТ** - обавља се на почетку школске године, у првој или другој недељи. Наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области или теме, која су од значаја за предмет. Резултат иницијалног процењивања **не оцењује се** и служи за **планирање рада наставника и даље праћење** напредовања ученика.

Бројчано оцењивање:

- У току полугодишта ученик ће имати најмање две оцене (у 5.разреду 1) на контролним задацима дужим од 15 минута и две оцене на основу формативног оцењивања (у 5.разреду 1) и једну оцену усменом провером.

- **УСМЕНА ПРОВЕРА постигнућа ученика** - усмено одговарање на питања наставника (уз исказивање географских вештина-сналажење на географској карти, оријентација у простору, читање графикона и дијаграма и извођење одговарајућих закључака из њих).

- **ПИСМЕНА ПРОВЕРА постигнућа ученика** – (контролни задаци) обавља се у току оба полугодишта.

План (термини) одржавања **контролних задатака** је истакнут на сајту школе. Писмене провере дуже од 15 минута се најављују, оцене су јавне, ученик има увид у свој рад, а оцене се уписују у дневник у року од осам дана од дана провере. Реализују се везано за најављену наставну област.

На **контролном задатку** се комбинују задаци затвореног и отвореног типа. Писмена провера може да садржи и проверу картографске писмености-нему карту. Као припрема за контролне задатке користе се задаци из уџбеника на крају лекција и наставних тема.

Писмена провера (контролни задатак) се вреднује кроз проценте–бодове на следећи начин:

Одличан(5): 86-100%;

Врлодобар(4): 70-85 %;

Добар(3): 50-69 %;

Довољан(2): 30-49 %

Недовољан(1): 0-29 %

Скала може да варира у зависности од постигнућа ученика, али не више од 5%

За пети разред планиран је један тест, а за 6. 7. и 8. разред по два теста по полугодишту.

ПРОВЕРА КАРТОГРАФСКЕ ПИСМЕНОСТИ може бити остварена усменим и писменим путем (неме карте).

- За ученике 5.разреда да умеју на карти света да покажу континенте и океане, Гринич, екватор, повратнике, поларнике и простирање топлотних појасева.
- Ученицима 6. 7. и 8. разреда задати 10 појмова да покажу на географској карти и то:

9 и 10 за оцену 5,

7 и 8 за оцену 4,

5 и 6 за оцену 3,

3 и 4 за оцену 2,

мање од 3 оцена 1.

- Писменом провером утврђује се картографска писменост: правилно исписивање топонима, употреба картографских боја, прецизно позиционирање географских објеката, разликовање елемената географске карте и њихов значај

Елементи формативног оцењивања(по правилу у педагошкој евиденцији):

усмени одговори, писмене провере до петнаест минута, ангажовање (степен развијености ученичке компетенције, активност на часу, успешност у групном раду, израда плаката/паноа, семинарски радови, пп презентација...), домаћи задаци, однос према раду.

Провера у трајању до 15 минута обавља се без најаве.Оцена се не уписује у дневник, а користи се као инструмент сталног праћења и подстицаја редовног рада ученика, као и утврђивање савладаности дела реализованих садржаја.

Допетнаестоминутна провера:

- за ученике 5. и 6. разреда вежбе којима се проверава познавање географских појмова из области физичке и друштвене географије;
- за ученике 6.7.и8. разреда вежбе топонима (шта је шта и где је шта на посматраном простору).
- На вежбама давати 10 топонима:**9 и 10 тачних- оцена 5;**

7 и 8 тачних -оцена 4,

5 и 6 тачних- оцена 3,

3 и 4 тачна -оцена 2,

мање од 3- оцена 1.

У дневник унети средњу оцену од 3 урађене вежбе.

-Презентације: према одабраним темама доделити задатак заинтересованим

ученицима. Оцењивати: садржај, структуру и визуелни доживљај садржаја и начин презентовања.

Презентација може да садржи 10-15 слајдова. Слајдови не треба да буду оптерећени текстом. Потребно је да ученик одлично познаје тему о којој говори а да је излагање уз помоћ презентације (дигиталног алата) течно и има свој логички след. Презентација не би требало да поседује граматичке и правописне грешке. На крају треба да садржи изворе одакле је ученик преузео коришћени материјал.

Домаћи задаци: вежбе на крају лекција и наставних тема у уџбенику. Нису

обавезне, а ко их редовно буде радио (пратити стално) на крају

полугодишта (1. и 2.) може добити оцену 5.

Рад у групи подразумева тимски рад ученика, ангажованост, размену, повезивање и примену идеја, а има за циљ: самостално прикупљање и критички одабир информација; решавање проблема; доношење одлука; планирање и поштовање рокова; самостално учење; рад у групи; сарадња; критички однос према властитом и туђем раду. Наставник

јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање групног рада и индивидуалног рада у оквиру групе.

-Одабрани начин представљања наученог: понудити ученицима, бар једном у

полугодишту да одаберу начин на који ће показати шта су научили, а да то није обухваћено претходно наведеним начинима утврђивања знања: цртежом, постером, стихом, есејом, загонетном причом, енигматским садржајем, драмским приказом (улога туристичког водича, етно-догађај...)

-Активност на часу се прати и вреднује континуирано током наставног процеса.

Прати се: залагање ученика, труд, постигнуће, напредак, активно учествовање пре заокруживања формативне оцене у сумативну. Наставник повремено прегледа ученичке радове, школску (радну) свеску (садржај свеске, уредност, цртеже, додатне текстове)и може их оценити и уписати у педагошку евиденцију.

Подаци као што су степен самосталности у раду, креативност, степен ангажовања, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима и други подаци о ученику битни за праћење, бележе се у педагошку свеску. У закључну оцену за крај полугодишта/школске године могу да уђу и остале активности и интересовања ученика, његова залагања, прикази занимљивих текстова из научно-популарне литературе, редован долазак на часове додатне и допунске наставе, припремне наставе...Оцена из активности позитивно утиче на мотивацију ученика, а може бити од значаја и за општи успех ученика у његову корист.

Закључна оцена утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године. Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине.

ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА за успех из предмета Географија не може да буде мања од:

- 1) **одличан (5)**, ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- 2) **врло добар (4)**, ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- 3) **добар (3)**, ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
- 4) **довољан (2)**, ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знањ

ПЕТИ РАЗРЕД- област ФИЗИЧКА ГЕОГРАФИЈА:

Врста, ниво и обим знања и ангажовање ученика оцењују се бројчано тако што се оценом:

Одличан (5) оцењује ученик који:

- препознаједимензије Земље и објашњава последице Земљиног облика и њених кретања објашњава физичко-географске законитости у географском омотачу (климатску и биогеографску зоналност) и наводи мере за његову заштиту, обнову и унапређивање;
- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- самостално објашњава значај воде за животљуди и њихово делатности;
- предлаже акције и разумева важност и могућност личног учешћа у заштити, обнову и унапређивање увода и животне средине
- самостално објашњава поделу језера према начину постанка њихових басена и значај језера;
- презентује информације и користи различите изворе информација (уџбеник, научно популарну литературу, енциклопедије, Интернет);
- анализира узроке и последице негативног деловања људи на атмосферу (глобално загревање, озонске рупе, киселе кише, климатске промене);
- логички закључује и може да опише међусобну повезаност и зависност биљног и животињског света, рељефа, климе, земљишта и човека;
- показује велико интересовање, поставља питања, наводи своје примере;
- самостално се сналази на географској карти;
- лако логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;

- показује висок степен сарадње са осталим члановима групе и изузетну самосталност
- показује изузетно висок степен активности и ангажовања.

Врло добар (4) оцењује се ученик који:

- зна димензије Земље и углавном објашњава последице Земљиног облика и њених кретања;
- разуме физичко-географске законитости у географском омотачу (климатску и биогеографску зоналност) и познаје мере за његову заштиту, обнову и унапређивање;
- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења;
- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања,
- у великој мери сарађује са осталим члановима групе и у знатној мери критички расуђује.

Добар (3) оцењује се ученик који:

- описује небеска тела и њихова кретања;
- разликује и објашњава географске чињенице - објекте, појаве, процесе и односе у Земљиним сферама (литосфери, атмосфери, хидросфери, биосфери);
- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања;
- у довољној мери сарађује са осталим члановима групе.

Довољан (2) оцењује се ученик који:

- именује небеска тела у Сунчевом систему и наводи њихов распоред;

- описује облик Земље и препознаје појаве и процесе везане за њена кретања, именује Земљине сфере (литосферу, атмосферу, хидросферу, биосферу) и препознаје њихове основне одлике знања која је остварио су на нивоу репродукције уз минималну примену;
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове;
- искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- понекад је самосталан у решавању проблема;
- у недовољној мери критички расуђује;
- показује мали степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) оцењује се ученик који:

- нема познавање основних географских објеката, појава, процеса и односа.
- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања;
- не показује способност репродукције и примене;
- не изводи закључке који се заснивају на подацима;
- не расуђује критички;
- не показује жељу за напредовањем;
- не показује никакво интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

ШЕСТИ РАЗРЕД:

Врста, ниво и обим знања и ангажовање ученика оцењују се бројчано тако што се оценом:

Одличан (5) оцењује ученик који:

- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- лако логички повезује чињенице и појмове;

- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења;
- у потпуности критички расуђује;
- показује висок степен сарадње са осталим члановима групе;
- показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

област ГЕОГРАФСКЕ ВЕШТИНЕ:

- доноси закључке о просторним (топографским) и каузалним везама географских чињеница -објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте
- самостално чита и анализира географске карте.

област ДРУШТВЕНА ГЕОГРАФИЈА:

- објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља;
- објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности;
- вреднује алтернативе задрживи развој усвојој локалнојсредини, Србији,Европи и свету;
- разуме процесе који судовели доформирањасавременеполитичко-географске картесвета

област РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА:

- објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи ;
- уме да издвоји географске регије.

Врло добар (4) оцењује се ученик који:

- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења;

- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања;
- у великој мери сарађује са осталим члановима групе;
- у знатној мери критички расуђује.

област ГЕОГРАФСКЕ ВЕШТИНЕ:

- разуме просторне (топографске) и каузалне везе географских чињеница - објеката, појава, процеса;
- углавном самостално доноси закључке о њиховом односу на основу анализе географске карте.

област ДРУШТВЕНА ГЕОГРАФИЈА:

- описује утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља, познаје утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности;
- разуме алтернативе за одрживи развој усвојој локалној средини, Србији, Европи и свету;
- описује процесе који су довели до формирања савремене политичко-географске карте света;
- углавном се самостално сналази на географској карти.

област РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА:

- познаје географске везе (просторне и каузалне, директне индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи;
- уме да издвоји географске регије,
- илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе.

Добар (3) оцењује се ученик који:

- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама,
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- делимично самостално решава поједине проблеме;

- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања;
- у довољној мери сарађује са осталим члановима групе.

област ГЕОГРАФСКЕ ВЕШТИНЕ:

- одређује стране света у простору и на географској карти;
- одређује положај места и тачака на географској карти;
- препознаје и објашњава географске чињенице - објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом;
- приказује понуђене географске податке: на некој карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима ...), графиком, табелом и шемом.

област ДРУШТВЕНА ГЕОГРАФИЈА:

- разликује и објашњава кретање становништва (природно и механичко) и структуре становништва;
- именује међународне организације у свету (EU, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвени крст)

област РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА:

- описује природне и друштвене одлике Европског континента и наводи његове географске регије.

Довољан (2) оцењује се ученик који:

- препознаје основне одлике знања која је остварио на нивоу репродукције, уз минималну примену,
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове;
- искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- понекад је самосталан у решавању проблема;
- у недовољној мери критички расуђује,
- показује мањи степен активности и ангажовања.

област ГЕОГРАФСКЕ ВЕШТИНЕ:

- разуме појам оријентације и наводи начине оријентисања;
- наводи и описује начине представљања Земљине површине (глобус и географска карта);
- препознаје и чита географске и допунске елементе карте.

област ДРУШТВЕНА ГЕОГРАФИЈА:

- познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред,
- дефинише појам привреде;
- препознаје привредне делатности и привредне гране

област РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА:

- препознаје основне природне и друштвене одлике Европе.

Недовољан (1) оцењује се ученик који:

- не познаје основне појмове из картографије, области друштвене географије и регионалне географије (Европа).
- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања;
- не показује способност репродукције и примене;
- не изводи закључке који се заснивају на подацима,
- не расуђује критички;
- не показује жељу за напредовањем ангажовањем
- не показује интересовање за учешће у активностима.

СЕДМИ РАЗРЕД- област РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА СВЕТА:

Одличан (5) оцењује се ученик који:

- објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије;
- препознаје и наводи негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма;
- уме да укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама;
- може да доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава;
- се самостално сналази на географској карти;
- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама, лако логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;
- показује висок степен сарадње са осталим члановима групе и изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Врло добар (4) оцењује се ученик који:

- наводи географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и на ваневропским континентима и уме да издвоји географске регије;
- у великој мери препознаје и наводи негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма;
- у великој мери уме да укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама;

- углавном може да доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава;
- се у највећој мери самостално сналази на географској карти;
- показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама, логички повезује чињенице и појмове;
- највећим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- углавном решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и критички расуђује;
- показује прилично висок степен сарадње са осталим члановима групе, запажену самосталност, као и висок степен активности и ангажовања.

Добар (3) оцењује се ученик који:

- описује природне и друштвене одлике континента Европе и ваневропских континената и наводи њихове географске регије;
- уочава и наводи неке негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма;
- уз помоћ препознаје и наводи неколико узрока и последица кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама;
- препознаје везу између природних ресурса и степена економске развијености;
- сналази се у извесној мери самостално на географској карти (уочава и именује крупније географске објекте);
- у извесној мери показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- логички повезује чињенице и појмове;
- уз помоћ изводи закључке који се заснивају на подацима;
- реткорешава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и повремено критички расуђује;
- сарађује са члановима групе, делимично је самосталан, уз подстицај активан и ангажован

Довољан (2) оцењује се ученик који:

- именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике
- исказује знање на нивоу репродукције, уз минималну примену стеченог знања;
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове;
- искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- није самосталан у решавању проблема и критичком расуђивању;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) оцењује се ученик који:

- не именује континенте на географској карти и не препознаје њихове основне природне и друштвене одлике;
- не исказује способност употребе датих информација;
- не изводи закључке који се заснивају на подацима ни уз помоћ наставника;
- није активан ни ангажован током часова

ОСМИ РАЗРЕД - област НАЦИОНАЛНА РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА:

Одличан (5) оцењује се ученик који:

- наводи географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашој земљи и уме да издвоји географске регије;
- самостално се сналази на географској карти;
- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља у Републици Србији;
- логички повезује чињенице и појмове;

- објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности у нашој земљи;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;
- показује висок степен сарадње са осталим члановима групе и изузетну самосталност, уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Врло добар (4) оцењује се ученик који:

- објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашој земљи и уме да издвоји географске регије;
- се углавном самостално сналази на географској карти;
- показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- наводи утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља у Републици Србији;
- логички повезује чињенице и појмове у великој мери;
- наводи утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности у нашој земљи;
- у највећој мери самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- углавном решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и критички расуђује;
- сарађује са осталим члановима групе, самосталан је, активан и ангажован.

Добар (3) оцењује се ученик који:

- описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије;
- у извесној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- делимично је самосталан у сналажењу на географској карти;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;

- у извесној мери критички расуђује;
- сарађује са члановима групе, делимично је самосталан, уз подстицај активан и ангажован.

Довољан (2) оцењује се ученик који:

- препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе;
- је остварио знања на нивоу репродукције, уз минималну примену;
- није самосталан у сналажењу на карти;
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове;
- искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- није самосталан у решавању проблема и критичком расуђивању;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) оцењује се ученик који:

- не уме да покаже на карти Европе Србију, њене границе и главни град;
- не препознаје основне природне и друштвене одлике републике Србије;
- не исказује способност употребе датих информација;
- не изводи закључке који се заснивају на подацима ни уз помоћ наставника;
- није активан ни ангажован током часова
- закључке који се заснивају на подацима, критички не расуђује, не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Наставници географије:

Мирослав Мудринић

Драгица Кнежевић

Критеријуми оцењивања историја

Ток оцењивања

На основу података прикупљених формативним оцењивањем могу се извести сумативне оцене које се уносе у књигу евиденције о образовно-васпитном раду (у дневник).

- Сумативне оцене се добијају и из контролних или писмених радова, тестова, усменог испитивања, самосталних или групних радова ученика
- Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по спроведеном поступку оцењивања, са образложењем.
- На почетку школске године наставник, ради планирања рада и даљег праћења напредовања ученика, процењује степен развијености компетенција ученика у оквиру одређене области, предмета, модула или теме од значаја за наставу у тој школској години.
- Резултат иницијалног процењивања не оцењује се бројчано, али се ученику даје повратна информација о постигнућима.
- Контролни тестови који трају дуже од 15 мин морају се најавити пет дана унапред;
- Уколико више од половине ученика добије јединицу на писменој провери знања, он се аутоматски поништава, држи се обавезна допунска настава и провера се понавља;
- У случају великог броја негативних оцена и честог понављања писмених провера знања због негативних оцена на нивоу одељења, директор може наставника да пошаље на додатно стручно усавршавање;
- Оцена мора да се унесе у дневник осам дана од провере, у противном се поништава;
- Свака сумативна оцена унета у дневник је од истог значаја и урачунава се у аритметичку средину при закључивању оцена
- У току часа наставници имају право да ђацима задају петнаестоминутни тест чија оцена не улази у дневник. То је само рекапитулација онога што су деца усвојила у току претходних 30 минута тог часа, и спада у формативну оцену;
- У школи јавно мора да буде објављен распоред контролних и писмених задатака;
- На оцену из владања не могу да утичу остале оцене. На пример, ако ученик постиже одличне резултате у учењу, а рецимо, да је починио вршњачко насиље или починио неку другу законом прописану тежу повреду; одговараће према закону као и

сви други ученици који нису одлични .

- Оцене закључује одељенско веће на предлог предметног професора;
- Закључна оцена не може бити мања од аритметичке средине свих сумативних оцена из дневника (не урачунава се закључна оцена на полугодишту)!
- Приликом оцењивања уважавању се индивидуалне разлике, образовне потребе, узраст, претходно постигнуће ученика.

Оценом се изражава:

- 1) оствареност циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа, достизање исхода и степена развијености компетенција у току савладавања програма предмета;
- 2) ангажовање ученика у настави и ваннаставним активностима;
- 3) напредовање у односу на претходни период;
- 4) препорука за даље напредовање ученика.

Бројчане оцене су: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1).

Ученику се може повећати оцена из предмета због афирмативног односа према настави, ваннаставним активностима или друштвеном ангажману.

Сврха и принципи оцењивања

Наставници се руководе следећим принципима при оцењивању:

- 1) поузданост: означава усаглашеност оцене са утврђеним, јавним и прецизним критеријумима оцењивања;
- 2) ваљаност: оцена исказује ефекте учења (оствареност исхода, ангажовање и напредовање ученика);
- 3) разноврсност начина оцењивања, како би се осигурала ваљаност, поузданост и објективност оцена;
- 4) редовност обезбеђује континуитет у информисању ученика о њиховој ефикасности у процесу учења;
- 5) оцењивање без дискриминације;

б) уважавање индивидуалних разлика.

Када су питању писмене провере знања ослањамо се на скалу која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене:

Процент тачних одговора	Оцена
од 85%-до 100%	одличан (5)
од 70%-до 85%	врло добар (4)
Од 55%-70%	добар (3)
од 40%-55%	довољан (2)
испод 40%	недовољан (1)

Ова табела, служи као шири оквир и оријентација, примењује се на оцењивање тестова знања који се организују на различите начине, са различитим степеном строгости у зависности од узраста ученика. Наиме, правилник о усклађивању критеријума оцењивања у оквиру Стручног већа хоће да усклади и повеже, **али не и да поништи специфичности: уважавање индивидуалних разлика.**

Предмет и врсте оцењивања

Оцена је описна и бројчана. Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем. Формативно оцењивање, у смислу ових критеријума, јесте редовно и планско прикупљање релевантних података о напредовању ученика, постизању прописаних исхода и циљева и постигнутом степену развоја компетенција ученика. Сумативно оцењивање, у смислу ових критеријума, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине, модула или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су (изузев изборних и алтернативних предмета) бројчане и уносе се у дневник рада, а могу бити унете и у педагошку документацију.

Начин и поступак оцењивања

Ради планирања рада и даљег праћења напредовања ученика, наставник на почетку школске године процењује степен развијености компетенција ученика у оквиру одређене области. Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника, које наставник бира у складу с критеријумима оцењивања и прилагођава потребама и развојним специфичностима ученика.

Закључна оцена је бројчана или/и описна и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника.

Закључна оцена за успех из предмета може изузетно да буде и највећа појединачна оцена уписана у дневник, добијена било којом техником провере постигнућа.

Закључна оцена за успех из предмета не може да буде мања од:

одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;

врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;

добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;

довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена за успех из предмета је недовољан (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50

НАЧИНИ ПРОВЕРЕ

- Формативно оцењивање: бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника и у ЕС-дневник (анализа текста од стране ученика, анализа слике, рачунање времена, сналажење на карти, одговор на питања, постављање питања, писмене провере краћих од 15 минута, рад у радној свесци, на разним радним листићима, поштовање договора, креативност, прецизност, дубина знања итд., повезивање знања са свакодневним животом итд)

Примери ППС гимназије:

1. Врло активан у учењу на даљину.
2. Ученик је у сталној комуникацији са наставником.
3. Успешно урадио домаћи задатак и у задатом року.
4. Задатак урађен са максималним бројем бодова (100%).

5. Урађен додатни задатак који није био обавезан.
6. Успешно одрађује задатке напредног нивоа.
7. Одлично повезује градиво са претходно наученим и са примерима из свакодневног живота.
8. Уочено је напредовање ученика у односу на I полугодиште.
9. Самосталан и одговоран у извршавању задатака.
10. Ученик показује врло развијене међупредметне компетенције (дигиталну, естетичку, рад са подацима и информацијама,...).
11. ППТ презентација је урађена по договореним критеријумима.
12. Континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења , уважава препоруке за напредовање и реализује их.
13. Повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.
14. Примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту.
15. Касни са домаћим задацима, али су тачно урађени.
16. Урађени задаци основног нивоа. Потребно је више ангажовања.
17. Не ради довољно, одрађује само задатке основног нивоа.
18. Не поштује договорене начине комуникације.
19. Не одговара на поруке или одговара на њих након опомене.
20. Уочава се лошије напредовање ученика у односу на (пример: I полугодиште.)

- **Писмене провере** (тестови, есеји, питања и одговори, портфолио итд.)

- **Усмено одговарање** (свеобухватност одговора, хронолошка прецизност, сналажење на карти, хоризонтално и вертикално повезивање градива, упоређивање, корелација са другим предметима итд.)

- **Додатни рад** (прикупљање материјала, домаћи задаци, гледање документарца и извештај о томе, читање стручне литературе, историјских чланака и извештај о томе, итд.)

- **Вредновање групног рада, рада у паровима** (ангажовање, сарадња, прецизност рада, излагање, слушање осталих група итд)

- Продукти ученика

(панои, илустрације, макете, радни листови, мапе, филмови, пројекти итд.)

- Учествовање на приредбама школе и ван установе који су у вези са неговањем културно-историјске баштине.

Обавештавање о оцењивању

На почетку школске године ученици, родитељи, односно старатељи се обавештавају о критеријумима, начину, поступку, динамици, распореду оцењивања и доприносу појединачних оцена закључној оцени.

Евиденција о успеху ученика

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у дневнику и у својој педагошкој документацији.

Критеријуми бројчаног оцењивања за предмет историја (средња школа)

Општи циљеви предметних програма Историје су да ученици упознају и разумеју историјске чињенице и феномене, као и да развију когнитивне, емоционалне и социјалне вештине, просоцијалне ставове и демократске вредности.

Ученици би требало да могу самостално да прикупљају и обраде историјска знања, да их анализирају и интерпретирају, извуку поуке, те да уоче и решавају проблеме у свакодневним животним ситуацијама у складу са практичним импликацијама предметних садржаја. Такође, ученици би требало и да имају прилику за стваралачко и критичко мишљење, аргументовани дијалог, сарадњу и тимски рад, те морално расуђивање и неговање духа толеранције.

Оцењивање је континуирано, усмено и писмено (тест, контролна вежба) формативно и сумативно. Када су у питању оцене на тестовима крећемо се у интервалима поменуте скале.

Критеријуми оцењивања предмета историја:

Довољан (2):

- познаје и разуме кључне појмове и информације
- усвојио је одговарајућу терминологију
- примењује одговарајуће поступке у решавању једноставних задатака (проблемских ситуација) у познатом контексту

- обрасце зна да примени уз помоћ наставника и без извођења
- објашњења даје површно уз помоћ наставника
- размишљање и логичко повезивање и закључивање је слабо изражено
- дефиниције, законе и правила препознаје
- знања и објашњења повремено или ретко повезује са практичним
- знања ретко повезује са другим предметима сличног садржаја, као и претходним знањима из истог предмета или знањима и искуствима из свакодневног живота
- задатке решава на табли уз помоћ наставника
- домаће задатке ради повремено
- редовно похађа наставу овог предмета
- повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење
- на часу је понекад активан
- коректно учествује и ангажује се у различитим облицима групног рада и на пројектима, укључујући и интердисциплинарне пројекте

Добар (3):

- уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, ликовно и др.), укључујући коришћење информационих технологија
- показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује
- једноставније задатке изводи самостално, а сложенија само као готова и интерпретира их уз помоћ наставника
- објашњења нису целовита, али су самостална
- уз мању помоћ наставника повезује теоријска знања и објашњења са практичним и искуствима
- уз мању помоћ наставника теоријска знања повезује са другим предметима сличног садржаја, као и претходним знањима из истог предмета или знањима и искуствима из свакодневног живота
- дефиниције добро познаје

- домаће задатке ради редовно
- на часу је понекад активан
- редовно похађа наставу овог предмета
- уме да формулише своје ставове и образложи их
- коректно учествује и ангажује у различитим облицима групног рада и на пројектима, укључујући и интердисциплинарне пројекте.

Врло добар (4):

- сложеније задатке изводи и објашњава углавном самостално уз малу помоћ наставника
- приликом давања објашњења и решавања проблемских задатака, ученик логички повезује, анализира и закључује
- дефиниције, законе и правила самостално репродукује и примењује
- задатке на часу ради углавном самостално
- теоријска знања и објашњења даје самостално и повезује их са практичним
- теоријска знања повезује са другим предметима сличног садржаја, као и претходним знањима из истог предмета или знањима и искуствима из свакодневног живота
- изражава своје ставове на основу сопствених тумачења и аргумената
- домаће задатке ради редовно и тачно
- на часу је активан и показује интересовање за предмет
- редовно похађа наставу овог предмета
- активно учествује и ангажује у различитим облицима групног рада и на пројектима, укључујући и интердисциплинарне пројекте.

Одличан (5):

- све сложеније задатке и проблемске ситуације решава самостално и са разумевањем их тумачи
- има развијено критичко и хипотетичко размишљање и у складу са тим доноси

закључке и изражава ставове

- објашњења даје исцрпно и потпуно самостално
- дефиниције, законе и правила примењује на време и потпуно самостално
- теоријска знања и објашњења даје самостално и повезује их са практичним примерима из свакодневног живота
- теоријска знања повезује са другим предметима сличног садржаја, као и претходним знањима из истог предмета или знањима и искуствима из свакодневног живота
- домаће задатке решава редовно и тачно
- повремено долази до нових решења (у теорији и задацима), као посебан вид интересовања за предмет
- радо се ангажује у ваннаставним активностима везаним за струку
- по потреби се ангажује у пружању помоћи ученицима у одељењу којима је потребна помоћ у савладавању градива
- активно учествује и ангажује у различитим облицима групног рада и на пројектима, укључујући и интердисциплинарне пројект

Тестирања и провере знања.

Највиша оцена одличан (5) – ученик сагледава целовито историјске токове, познаје узроке и законе, способан је да примени знање у новој ситуацији, на нов начин, те да самостално искаже лични аргументовани став и на основу критичке анализе појмова формира одговарајуће закључке и трага за сврхама.

Оцена врло добар (4) - да је ученик способан да функционално барата историјским појмовима - анализира, класификује, повезује, примени или трансформише, те изведе закључак.

Оцена добар (3) - да разуме појмове и чињенице, успоставља законите везе, може самостално да објасни значај историјских догађаја.

Оцена довољан (2) - има елементарно познавање појмова и чињеница у изворном облику.

Оцена недовољан (1) - кад нема довољно знање за оцену, нити показује жељу да напредује.

Критеријуми оцењивања – хемија

Ученици од 7. до 8. разреда се из хемије оцењују на три начина:

- писмено
- усмено
- на основу активности на часу и наставе на даљину
- на основу урађених семинарских радова, презентација, предавања, пројеката и домаћих задатака

Када су у питању писмене провере знања, скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајућа оцена је следећа:

- од 85%-до 100% одличан (5)
- од 70%-до 85% врло добар (4)
- од 50%-до 70% добар (3)
- од 20% -до 50% довољан (2)
- испод 20% недовољан (1)

Скала може да варира у зависности од постигнућа ученика, али не више од 1%.

Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора на, најчешће, пет питања (четири питања).

- Највиша оцена, одличан (5) – ученик поседује функционално знање које му омогућава да анализира, класификује, повезује, примени и изведе закључке. Способан је да самостално изводи експерименте и безбедно рукује са лабораторијским прибором, посуђем и хемикалијама. Показује иницијативу током наставе и самостално решава различите типове задатака.
- Оцена врло добар (4) – ученик познаје основне хемијске појмове и појаве, познаје и разликује узроке и последице неких хемијских појава, самостално изводи закључке. Показује иницијативу за самосталан лабораторијски рад и изводи једноставније хемијске огледе
- Оцена добар (3) – ученик разуме основне хемијске појмове и чињенице, повезује наставно градиво. У стању је самостално да објасни значење неких хемијских појмова и промена. Уз подршку наставника решава задатке.
- Оцена довољан (2) – ученик се труди, уз помоћ наставника препознаје основне хемијске појмове, лабораторијски прибор и посуђе.
- Оцена недовољан (1) – ученик не познаје основне појмове нити показује жељу за напретком.

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у својој педагошкој документацији (педагошкој свесци).

Ученик у току часова (утврђивање и обрада новог градива) добија плусеве или минусе у зависности од одговора на питања која су му постављена. Ово се евидентира у педагошку свеску и када ученик сакупи одређени број знакова изводи се оцена из активности која се уноси у дневник:

- збирно 5 плусева = 5
- збирно 4 плуса = 4
- збирно 3 плуса = 3
- збирно 2 плуса = 2
- збирно један плус, нула и било који број минуса = 1

Писмена и усмена оцењивања се врше након пређене области, уз ранију најаву.

Активност ученика се прати и вреднује током целе школске године.

Предметни наставник:
Мирољуб Бјелетић

Критеријуми оцењивања – Физика (6, 7. и 8. разред)

Наставник: Драгољуб Ђурић

Кључни аспекти оцењивања

1. Знање и разумевање
2. Примена и решавање задатака
3. Практичне вештине и експериментални рад
4. Истраживачка компетенција и критичко мишљење
5. Комуникација и презентација научних резултата
6. Активност, безбедност и сарадња

Критеријуми по областима и нивоима постигнућа

Знање и разумевање

5 (одличан): Тачно и јасно објашњава кључне појмове и законе; повезује више појмова; одговори су прецизни.

4 (врло добар): Исправно објашњава већину појмова; мање неподудараности у детаљима.

3 (добар): Разуме основне појмове; повремене грешке у детаљима или у употреби јединица.

2 (довољан): Препознаје основне појмове, али не уме да их доследно објасни или примени.

1 (недовољан): Недовољно или нетачно знање, не препознаје основне појмове.

Примена и решавање задатака

5: Решења тачна, поступак јасан, користи одговарајуће формуле; проверава резултате.

4: Решења већином тачна; мање грешке у рачуници или формулама.

3: Уочава основне везе; делимично тачна решења.

2: Не успева применити методе; већина задатка нерешена.

1: Неисправан покушај решавања, не користи формуле правилно.

Практичне вештине и експериментални рад

5: Пројектује и изводи експерименте са јасном процедуром; прецизна мерења, правилна обрада и анализа података.

4: Добри експериментални поступци; мања одступања у мерењима/анализи.

3: Изводи једноставне експерименте; грешке у мерењима или белешкама.

2: Недостатак организације или значајне грешке у мерењима; слаб закључак.

1: Неправилно извођење експеримента или непостојање релевантних података.

Истраживачка компетенција и критичко мишљење

5: Самостално поставља хипотезу, тумачи податке, изводи оправдане закључке.

4: Дobar истраживачки приступ; закључци углавном оправдани.

3: Даје основне закључке са ограниченим објашњењем.

2: Закључци неосновани или површни.

1: Нема видљивог покушаја анализе.

Комуникација и презентација

5: Јасни лабораторијски записи, уредни графици са осама и јединицама, структуриран извештај.

4: Мањи недостаци у презентацији; подаци разумљиви.

3: Основна презентација без детаља; графици недовољно објашњени.

2: Непотпуни записи, нејасни графици.

1: Неуредни записи или изостала презентација.

Активност, безбедност и сарадња

5: Стално ангажован, поштује правила безбедности, конструктивно сарађује у групи.

4: Редовно учествује, поштује правила.

3: Повремено ангажован, потребно више иницијативе.

2: Ретко учествује; слаба сарадња.

1: Неактивност или кршење правила.

Удео области у оцењивању

- Писмени задаци и тестови – 40%
- Усмени одговори и задаци у разреду – 35%
- Практичан рад (лабораторијске вежбе) и пројекти – 10%
- Активност, домаћи задаци и континуирано праћење – 15%

Код писмених провера знања, однос оцена и одговарајућих процентних интервала је следећи:

- до 40% - недовољан (1)
- од 41% до 55% - довољан (2)
- од 56% до 70% - добар (3)
- од 71% до 85% - врлодобар (4)
- преко 85% - одличан (5)

Скала може да се разликује, у зависности од постигнућа ученика, највише 10%.

Критеријум формативног оцењивања (разлика између броја плусева и минуса):

- +++++ = (5)
- ++++= (4)
- +++= (3)
- ++= (2)
- ---- = (1)

Правилник о критеријуму оцењивања -ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО

A: ОБЛИЦИ, МЕТОДЕ И НАСТАВНА СРЕДСТВА

Карактеристични облици рада	Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару
Карактеристичне методе рада	Вербални, графички радови, практичан рад, истраживачки рад ученика, мапе ума, олује идеја, текстуалне, комбиновани рад (истовремено коришћење различитих метода)...
Наставна средства и помоћна наставна средства	Уџбеник, рачунари и рачунарска опрема, интернет и мултимедијалне презентације

B: АКТИВНОСТИ КОЈЕ ДОМИНИРАЈУ У РАДУ

V: НАЧИНИ ПРАЋЕЊА НАПРЕДОВАЊА УЧЕНИКА ТОКОМ ГОДИНЕ

<i>Начини праћења напредовања:</i>	<i>(* начини који се користе)</i>
1.Усмено излагање	*
2.Активност на часу	*
3.Домаћи задатак	*
4.Презентација	*
5.Тест	*
6.Графички рад	*
7.Сарадња у тиму	*
8.Комуникација у тиму	*
9.Показивање иницијативе	*
10.Заинтересованост	*

а) Усмено одговарање

Одличан (5)	Врло добар (4)	Добар (3)	Довољан (2)	Недовољан (1)
- примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене целине	-познавање и разумевање свих наставних садржаја скоро у потпуности -поседује развијену способност анализе и синтезе садржаја -делимично повезује усвојено градиво са другим	-самостална репродукција научених садржја уз мању помоћ наставника -поседовање способности анализе садржаја -делимично повезивање усвојеног знања са	-присећање делова садржаја или основних појмова уз помоћ наставника -делимично памћење и репродукција научених садржаја, али без примера -слабија активност	-неусвојена већина садржаја, често и до нивоа препознавања -неусвојеност кључних појмова - непостојање потребних предзнања за усвајање нових садржаја -ретка спремност за исказивање

б) Тест се вреднује кроз проценте:

Оцена	Опис оцене – проценат (бодови)
Одличан (5)	85-100 %
Врло добар (4)	71-84 %
Добар (3)	55-70 %
Довољан (2)	31-55 %
Недовољан (1)	0-30 %

в) Раду тиму

Одличан (5)	Врло добар (4)	Добар (3)	Довољан (2)	Недовољан (1)

<p>-Ученик је посебно мотивисан, креативан, поштује друге, редован у извршавањ у обавеза; -даје креативне примедбе и предлоге; - поштује правила рада; -у презентовању је јасан, тачан и уме да искаже суштину; -уочава битно и разликује га од небитног; -зна добро да организује и води рад у групи; -има високо развијено критичко мишљење.</p>	<p>-мотивисан је и редовно извршава задатке; -решава проблеме користећ и научне садржаје, - поштује правила рада -подржава рад групе и потстиче их на рад; -поуздан, марљив и одговоран ; - презентује тачне податке.</p>	<p>-у подели задатака групе потребна помоћ наставника; -за рад потребна помоћ,постицај и усмеравање; -спор и непрецизан у презентацији ; -теже исказује своје мишљење; -није самосталан, прати друге; -научено градиво примењује погрешно; -делимучно поштије правила рада.</p>	<p>-ради на нивоу присећања; -у групи почиње да ради на интервенциј у наставника; -задатак не завршава и има грешака; -површан у раду и поштовањ у правила; -углавном је пасиван у групи.</p>	<p>- незаинтересован за рад, омета друге; -потстицање и помоћ га не мотивишу на рада; -не поштује правила понашања у групи; -тражи пуну пажњу и индивидуала н приступ.</p>
--	---	---	---	--

г) Презентација/Презентовање рада

Презентација (електронска форма, плакат, паноа...)	Број бодова
Презентација је добро видљива и јасна	5
Количина текста у презентацији се уклапа у стандарде добре презентације	5
Одабир слика и графикана је у складу са презентацијом	5
Дизајн	5
Мултимедијалност	5
Интерактивност	5

Презентовање		
САДРЖАЈ	НАЧИН ИЗЛАГАЊА	РЕАКЦИЈА СЛУШАЛАЦА
<ul style="list-style-type: none"> • Обухваћени су сви важни делови садржаја • след излагања је логичан 	<ul style="list-style-type: none"> • Изражавање је <ol style="list-style-type: none"> а) довољно гласно б) правилно в) јасно 	<ul style="list-style-type: none"> • слушаоци са пажњом прате презентацију • укључују се питањима и коментарима

Тест и усмено одговарање и демонстрација на рачунару се најављују и врше се после пређене целине.

ПРЕДВИЂЕНИ ИСХОДИ ОД 5. ДО 8. РАЗРЕДА

- ... наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу
- ... именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја
- ... прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса
- ... прилагоди радно окружење кроз основна подешавања
- ... разликује основне типове датотека,
- ... организује податке на рачунару
- ... креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички)
- ... креира дигиталну слику и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички)
- ... примењује алатке за снимање и репродукцију аудио и видео записа
- ... правилно користи ИКТ уређаје
- ... креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички)

ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ

- ... спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на интернету
- ... разуме значај ауторских права
- ... реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја
- ... рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету
- ... препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем
- ... доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине
- ... приступа интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај
- ... информацијама на интернету приступи критички
- ... разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на интернету
- ... реагује исправно када дођу у контакт са непримереним садржајем или са непознатим особама путем интернета

РАЧУНАРСТВО

- ... користи технологију одговорно и на сигуран начин
- ... наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема
- ... сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби
- ... препознаје елементе радног окружења програма Скреч и објасни њихову функцију
- ... сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби
- ... објасни сценарио и алгоритам пројекта
- ... креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу
- ... користи математичке операторе за израчунавање
- ... анализира и дискутује програм, проналази и отклања грешке у програму
- ... у визуелном окружењу креира рачунарски програм за решавање проблема из реалног живота
- ... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује наредбе понављања
- ... у визуелном окружењу креира једноставан рачунарски програм који укључује гранање
- ... схвати математичко–логички смисао речи „и”, „или”, „не”, „сваки”, „неки”, израза „ако... онда”
- ... изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке
- ... зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидов алгоритам)
- и интерпретира их алгоритамски

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

- ... сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом
- ... одабира технике и алате у складу са фазама реализације пројекта
- ... сарађује са осталим члановима групе у прикупљању и обради материјала и формулацији закључака у вези са темом
- ... примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта

... сарађује са осталим члановима групе у представљању резултата и закључака
... наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка
... вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен
... поставља резултат свог рада на интернет ради дељења са другима, уз помоћ наставника

БЕЗБЕДНОСТ НА ИНТЕРНЕТУ

...ученик не дели личне податке (име, презиме, адресу, школу, број телефона, лозинке) без дозволе родитеља или наставника. ...разуме да профил на мрежама треба да буде приватан и зна како да подеси приватност ...ученик зна да лозинке треба да буду јаке и да их не сме делити ни са ким, осим родитељима. ...ученик ик комуницира културно и са поштовањем у онлајн окружењу.препознаје непристојне, увредљиве претеће поруке и зна коме да их пријави (наставнику, родитељу, администратору). ...разуме значај дигиталног трага - све што напише или пошаље на интернету може остати трајно доступно. ...ученик користи интернет у договорено време у складу са правилима школе. ...у случају проблема тражи помоћ одраслих, не покушава сам да реши проблем.

Критеријуми оцењивања ликовна култура

Од 5. до 8. разреда, у току школске године, ученик се оцењује описно и бројчано из предмета ликовна култура. Бројчана оцена из обавезног предмета ликовна култура је :

- одличан (5),
- врло добар (4),
- добар (3),
- довољан (2)
- недовољан (1).

Оцена недовољан (1) је непрелазна.

Ученик се оцењује најмање четири пута у полугодишту, а ако је недељни фонд часова обавезног предмета ликовна култура један час, а најмање осам пута ако је недељни фонд часова два. Ученику који није оцењен најмање четири пута или осам пута из обавезног предмета ликовна култура не може да се утврди закључна оцена.

Ученика који редовно похађа наставу и извршава школске обавезе, а нема прописани број оцена у полугодишту, наставник је дужан да оцени на посебно организованом часу у току трајања полугодишта уз присуство одељењског старешине, педагога или психолога.

Оцењивање из обавезног предмета ликовна култура, обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу.

Практичан рад представља ликовни рад у различитим техникама визуелних уметности. Оцењује се само рад који је рађен на часу и који се преда на крају часа. Рад који се донесе од куће радо ћу погледати али га нећу оценити. Изузетак су радови за конкурс који могу да се завршавају код куће због често кратких рокова за слање. Сваки рад (цртеж, слика и тд.) оцењује се једном оценом у коју улази:

1) оствареност циљева, општих и посебних, односно стандарда; да ли је урађен предвиђени задатак-50% оцене

Напредни ниво (натпросечно талентовани ученици) - боље повезивање елемената у композицији, адекватна примена визуелних принципа као и развијање сопствених принципа функционисања елемената композиције. Средњи ниво - одабира адекватан садржај и размишља о начину на који ће представити своју идеју; другим речима треба што више да се уживи у задатак и пусте машти на вољу.

Основни ниво - ученици који нису склони визуелном изражавању имаће посебну помоћ, једноставније задатке у погледу стварања композиције и нижи критеријум оцењивања. Ипак, од њих се очекује да направе мали помак у односу на претходни рад,

потруде се и испрате ритам школског програма, нарочито време реализације предвиђено за израду задатка

2) заинтересованост и посвећеност (труд и ангажованост на сваком часу) - 30% оцене

3) маштовитост и оригиналност - 10% оцене: важно је да сваки ученик прикаже идеју на свој начин. Прецртавање од других, са табле и примера, на овом часу није пожељно.

4) напредовање у односу на претходни период - 10% оцене

Оцена за ангажовање на часу може да се добије на сваком часу за учествовање у полемикама око уметничких питања, креативне идеје и добре одговоре. Процењују се разумевање суштине ликовне проблематике, вештине изражавања и саопштавања. Ове оцене могу значајно да поправе стање при закључивању оцене на полугодишту и крају школске године.

Закључна оцена из обавезног предмета ликовна култура за ученика од другог до четврти

разреда је бројчана.

Ученика од петог до осмог разреда оцењује предметни наставник у току образовно - васпитног рада, а оцену на крају полугодишта утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Ученик, његов родитељ, други законски заступник има право да поднесе приговор у складу са Законом.

Критеријуми оцењивања музичка култура

Ученици од петог до осмог разреда се оцењују усменим путем кроз:

1) одговарање

2) певање

3) свирање

4) активност на часу.

1) У току одговарања ученик најчешће одговара на 5 постављених питања на основу којих води разговор са наставником. У склопу усменог одговарања, ученици препознају слике инструмената.

Оцена одличан (5) – ученик поседује функционално знање које му омогућава да анализира, класификује, логички повезује, примени и самостално изведе закључке, зна визуелно да препознаје муз.инструменте. Ученик може да повезује градиво из различитих области и даје примере њихове примене из живота.

Оцена врло добар (4) - ученик је у великој мери способан да функционално користи знања, повезује и сам доноси закључке, визуелно препознаје већину обрађених муз. инструмената, уз малу помоћ наставника повезује знања из живота.

Оцена добар (3) – у довољној мери показује способност употребе информација, у довољној мери зна да логички повезује и користи информације и знања, уз наставникову помоћ повезује знања из живота, визуелно препознаје поједине инструменте.

Оцена довољан (2) – Ученик је остварио минимална знања која не уме да повезује и искључиво уз подршку наставника може да изводи закључке и примени знање. Визуелно препознаје мали број муз.инструмената.

Оцена недовољан (1) - ученик нема основно познавање појмова, нити показује жељу да напредује.

2 и 3) Певање и свирање се оцењује у складу са стварним учениковим могућностима и залагањем.

Оцена одличан (5) - Ученик зна самостално да пева и свира одређене песме сам или у групи поштујући све елементе музике, зна текст тражене песме и способан је сам да анализира текст и/или мелодију, зна основе музичке писмености, учествује у креирању

пројекта. Увек се труди, активан је и увек има жељу да тражено научи чиме надокнађује евентуални недостатак талента.

Оцена врло добар (4) - Ученик зна да пева и свира одређене песме самостално и у групи поштујући све елементе музике; зна текст тражене песме и уз малу помоћ наставника способан је да анализира текст и/или мелодију, има основна знања из музичке писмености али не зна увек да их употреби правилно и повезано. Труди се и има жељу да тражено научи али му је наопходна мала наставникова помоћ.

Оцена добар (3) - Ученик зна да пева и свира само делове тражених песама самостално без поштовања ритма и муз.елемената; текст тражене песме не зна у целости и нема основна знања из муз.писмености. Не труди се довољно и изостаје жеља за напретком.

Оцена добар (2) - Ученик зна да пева или да свира поједине делове песама без поштовања муз.елемената али уз наставникову помоћ, има минимална знања текстова песама која уз помоћ наставника може да репродукује.Изоостаје труд и рад и жеља за напретком.

Оцена недовољан (1) – Ученик не зна текстове одређених песама, не уме да свира или пева одређене песме ни уз помоћ наставника и не постоји труд и жеља за радом и напретком.

4) Активност на часу – Ученикова активност се прати кроз цео ток часа. Прати се његово залагање, труд, постигнуће, напредак, активно учествовање и ангажовање на часу. Наставник своја запажања води у својој евиденцији (педагошка свеска).

У току школске године ученици петог и шестог разреда имају рад на пројекту који се оцењује спрам залагања и труда ученика, тимског рада, посвећености у раду, извршавања задатака који је додељен ученику, начину излагања и презентовања.

Групни рад-Елементи процене задатка са показатељима

Ниво постигнућа

1. рад у групи
2. познавање тематике
3. размена, повезивање и примена идеја

КОМПЛЕТНО

Ученик сарађује са члановима групе, уважава њихове потребе како би се задатак што успешније обавио.

Ученик поседује знања, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје.

Ученик размењује идеје са другима и примењује идеје за решавање задатка.

делимично

Ученику је потребна помоћ како би сарађивао са члановима групе.

Ученик поседује извесна знања и мало суделује у размени идеја.

Ученику је потребна помоћ у примени идеја у решавању задатка.

ништа

Ученик је неуспешан кад ради у групи.

Ученик омаловажава мишљење осталих чланова у тиму.

Ученик не доприноси заједничком раду.

Ученик за све ове активности на часу може да добије плус или минус, који после одређеног броја постају бројчана оцена (у 5.разреду након 5 плусева ученик добија 5, после 5 минуса ученик добија 1, у осталим разредима након 3 плуса ученик добија 5, а након 3 минуса ученик добија 1).

Оцењивање се спроводи организовано. Оно обухвата и прати посебан развој сваког ученика, његов рад, залагање, интересовање, став, умешност, креативност и слично. Прати се развој личности у целини и објективно процењује колико је ученик савладао програмске захтеве. Оцењивање није искључиво везано за оцену музичких способности већ и у функцији награде за интересовање, активност и љубав према музици.

Када су у питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

- од 90%-до 100% одличан (5)
- од 70%-до 90% врло добар (4)

- Од 50%-70% добар (3)
- од 30%-50% довољан (2)
- испод 30% недовољан (1)

Критеријуми оцењивања физичког и здравственог васпитања

Сврха и принципи оцењивања

Наставник се руководи следећим принципима при оцењивању:

- 1) поузданост: означава усаглашеност оцене са утврђеним, јавним и прецизним критеријумима оцењивања;
- 2) ваљаност: оцена исказује ефекте учења (оствареност исхода, ангажовање и напредовање ученика);
- 3) разноврсност начина оцењивања: избор одговарајућих и примена различитих метода и техника оцењивања како би се осигурала ваљаност, поузданост и објективност оцена;
- 4) редовност и благовременост оцењивања, обезбеђује континуитет у информисању ученика о њиховој ефикасности у процесу учења и ефекат оцене на даљи процес учења;
- 5) оцењивање без дискриминације и издвајања по било ком основу; 6) уважавање индивидуалних разлика.

Предмет и врсте оцењивања

Оцена је описна и бројчана. Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем. Формативно оцењивање, у смислу ових критеријума, јесте редовно и планско прикупљање релевантних података о напредовању ученика, постизању прописаних исхода и циљева и постигнутом степену развоја компетенција ученика. Сумативно оцењивање, у смислу ових критеријума, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине, модула или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у дневник рада, а могу бити унете и у педагошку документацију.

Оцена

Оценом се изражава:

- 1) оствареност циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа, достизање исхода и степена развијености компетенција у току савладавања програма предмета;
- 2) ангажовање ученика у настави;
- 3) напредовање у односу на претходни период; 4) препорука за даље напредовање ученика.

Бројчане оцене су: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1).

Ученику се не може умањити оцена из предмета због односа ученика према ваннаставним активностима или непримереног понашања у школи.

Оцењивање моторичких знања, умења и навика врши се на основу минималних образовних задатака и образовних стандарда за крај обавезног образовања .

Садржаји програма :

Основна школа

- ~ развијање физичких способности;
- ~ усвајање моторичких знања, умења и навика;
- ~ теоријско образовање.

Праћење и оцењивање

Оцењивање се врши бројчано, на основу остваривања оперативних задатака и минималних образовних захтева. Праћење напредовања ученика обавља се сукцесивно, током целе школске године, на основу јединствене методологије која предвиђа следеће тематске целине: стање моторичких способности, усвојене здравствено-хигијенске навике, достигнути ниво савладаности моторних знања, умења и навика у складу са индивидуалним могућностима ученика, однос према раду.

Праћење и оцењивање

- Усвојеност здравствено-хигијенских навика прати се на основу утврђивања нивоа правилног држања тела и одржавања личне и колективне хигијене, а такође и на основу усвојености и примене знања из области здравља.
- Степен савладаности моторичких знања и умења спроводи се на основу минималних програмских захтева, који је утврђен на крају навођења програмских садржаја.
- Однос према раду вреднује се на основу редовног и активног учествовања у наставном процесу, такмичењима и ваншколским активностима. Минимални образовни захтеви
- Оцењивање степена савладаности моторичких знања и умења спроводи се према утврђеним минималним образовним захтевима.

Минимални образовни захтеви:

Атлетика: Минимални образовни захтеви Приказ технике трчања; приказ технике скока у даљ - варијанта „увинуће“; приказ технике скока у вис варијанта „маказе“; вишебој - тробој: 50 m, скок у даљ и бацање лоптице од 200 Вежбе на справама и тлу (ученице) - комбинације вежби: на тлу, прескок; (ученици) - комбинације вежби: на тлу, прескок и једне справе у упору и вису. Рукомет, кошарка, одбојка: једна комбинација елемената технике примењених у ситуацији игре (додавање, вођење и шутирање). Ритмичка гимнастика и народни плесови: (за ученице) обавезни састав без реквизита; замаси, кружења, трчања, поскоци и скокови кроз вијачу. За ученике и ученице: једно коло уз музику.

Образовни стандарди

ОСПОСОБЉЕНОСТ У ВЕШТИНАМА

подразумева ниво савладаности садржаја програма Физичког васпитања: • Спортске игре (кошарка, одбојка, рукомет, фудбал),

- Атлетика(трчање, скокови, бацање),
- Вежбе на справама и тлу, прескок, , кругови
- Плес, Ритмичка гимнастика, Пливање, Стони тенис и Вежбе обликовања

Основни ниво

У подобласти СПОРТСКЕ ИГРЕ ученик/ученица: - игра спортску игру примењујући основну технику, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других - зна функцију спортске игре, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и пружа прву помоћ

Средњи ниво

У подобласти СПОРТСКЕ ИГРЕ ученик/ученица: - игра спортску игру примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен

сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других - зна функцију и значај спортске игре, већи број правила, принципе и утицај тренинга

Напредни ниво

У подобласти СПОРТСКЕ ИГРЕ ученик/ученица: - игра спортску игру примењујући сложене елементе технике, испуњавајући тактичке задатке, учествује у организацији утакмице и суди на утакмицама - зна тактику игре, систем такмичења, начин организовања утакмице и суди

Уважавање индивидуалних разлика приликом оцењивања

Оцењивање се обавља уз уважавање ученикових способности, степена спретности и умешности.

Ученик са изузетним способностима, који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу остварености циљева и прописаних стандарда постигнућа, као и на основу ангажовања.

Ученик који има тешкоће у учењу услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога и коме је потребна додатна подршка у образовању и васпитању, оцењује се на основу остварености циљева и стандарда постигнућа према плану индивидуализације или у току савладавања индивидуалног образовног плана.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не испуњава захтеве по прилагођеним циљевима и исходима образовно-васпитног рада, ревидира се индивидуални образовни план.

Начин и поступак оцењивања

Ради планирања рада и даљег праћења напредовања ученика, наставник на почетку школске године процењује степен развијености компетенција ученика у оквиру одређене области, предмета, модула или теме од значаја за наставу у тој школској години (у даљем тексту: иницијално процењивање).

Резултати иницијалног процењивања користе се и као податак за даље унапређивање рада школе у области наставе и учења. Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника, које наставник бира у складу с критеријумима оцењивања и прилагођава потребама и развојним специфичностима ученика.

Закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника.

Закључну оцену из предмета утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника.

Предметни наставник који није утврдио прописан број оцена у току полугодишта обавезан је да ученику који редовно похађа наставу, а нема прописани број оцена, спроведе оцењивање на редовном часу или часу допунске наставе у току трајања полугодишта (у току последње недеље наставе) уз присуство одељењског старешине, члана стручног већа, стручног сарадника (педагога или психолога) или групе ученика.

Закључна оцена за успех из предмета може изузетно да буде и највећа појединачна оцена уписана у дневник, добијена било којом техником провере постигнућа.

Закључна оцена за успех из предмета не може да буде мања од:

- 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
- 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена за успех из предмета је недовољан (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50.

Обавештавање о оцењивању

На почетку школске године наставник је дужан да на примерен начин обавести ученика о прописаним циљевима, стандардима постигнућа и исходима учења.

На почетку школске године ученици, родитељи, односно старатељи се обавештавају о критеријумима, начину, поступку, динамици, распореду оцењивања и доприносу појединачних оцена закључној оцени.

Евиденција о успеху ученика

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у дневнику рада и својој педагошкој документацији.

Под педагошком документацијом, у смислу овог правилника, сматра се писана или електронска документација наставника која садржи: личне податке о ученику и његовим индивидуалним својствима која су од значаја за постигнућа, податке о провери постигнућа, ангажовању ученика и напредовању, датим препорукама, понашању ученика и друге податке од значаја за рад са учеником и његово напредовање.

Подаци унети у педагошку документацију могу бити коришћени за потребе информисања родитеља, приликом одлучивања по приговору или жалби на оцену и у процесу самовредновања и екстерног вредновања квалитета рада установе.

Стручно веће наставника предмета из области рада физичког васпитања је у целости сагласно са критеријумом оцењивања који је дефинисан и усклађен са Правилником о оцењивању ученика о средњем образовању и васпитању, објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 82/2015 од 28.9.2015. године, а ступио је на снагу 6.10.2015.

Чланови већа:

1. Илија Бижић
2. Жељко Качандонов
3. Никола Анђелковић
4. Соња Јоковић

KRITERIJUMI PRAĆENJA, VREDNOVANJA I OCENJIVANJA U NASTAVI KATOLIČKOG VJERONAUKA

Prema Planu I programu Katoličkog vjeronauka u osnovnoj školi vrednuju se sledeći elementi:

- ⑩ znanje
- ⑩ stvaralačko izražavanje
- ⑩ zalaganje
- ⑩ kultura međusobnog komuniciranja

1. ZNANJE

OCENA	OPIS
ističe se	Učenik samostalno, sigurno I vešto interpretira I primenjuje znanje na životne problemske situacije. Odlično usvaja nastavne sadržaje, zalaže se u radu I dobro povezuje naučeno sa svakidašnjim životom
dobar	Poznaje osnovne sadržaje, uz veroučiteljevu pomoć ih razume I reprodukuje
zadovoljava	Uz veliku pomoć veroučitelja učenik prepoznaje osnovne sadržaje I slabo ih reprodukuje

2. STVARALAČKO IZRAŽAVANJE

OCENA	OPIS
ističe se	Učenik samostalno I s argumentima obrazlaže svoje mišljenje, rado učestvuje u svim oblicima stvaralačkog izražavanja, ističe se u uspešnosti I kreativnosti
dobar	Učenik se trudi u radu I obavljanju postavljenih zadataka ali mu nedostaje jasnoće u izražavanju I slabije uočava suštinu sadržaja
zadovoljava	Učenik ne pokazuje interes prema stvaralačkom izražavanju ali reaguje na poticaj veroučitelja

3. ZALAGANJE

OCENA	OPIS
ističe se	Učenik vrlo aktivno učestvuje u nastavi, često postavlja pitanja s ciljem pojašnjenja I pridobljivanja nastavnih sadržaja

doobar	Učenik pokazuje prosečno zanimanje za nastavne sadržaje, dovršen je u izradi školskih zadataka
zadovoljava	Učenik pokazuje minimalno zanimanje za nastavne sadržaje, neredovan u izradi školskih zadataka

4. KULTURA MEĐUSOBNOG KOMUNICIRANJA

OCENA	OPIS
ističe se	Učenik odlično saraduje s ostalim učenicima I veroučiteljem, pažljiv je I uzornim ponašanjem deluje vrlo pozitivno na ostale učenike. U svim situacijama postupa s poštovanjem
doobar	Učenik povremeno saraduje s drugim učenicima I veroučiteljem, potreban mu je poticaj na pristojnije I primerenije ponašanje I izražavanje
zadovoljava	Učenik ometa rad, često ga treba opominjati I poticati na pristojnije I primerenije ponašanje I izražavanje

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Критеријуми и елементи оцењивања у верској настави

Верска настава (Православни катихизис) - описна оцена : „задовољава“, „добар“

и „истиче се“;

а) Оцену „задовољава“ добија ученик који редовно долази на часове и показује минимум жеље да упозна суштину учења на верској настави.

б) Оцену „добар“ добија ученик који је упознао основу учења православног катихизиса, као и смисао и значај хришћанских симбола и молитава.

в) Оцену „истиче се“ добија ученик који са радошћу приступа часовима, усвојена знања примењује у свакодневном животу и учествује у богослужењима.

Закључна оцена утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године.

Оцењивање се врши на основу :

- усменог испитивања,
- писмене провере,
- активности на часу .

КОРЕЛЕЦИЈА СА ОСТАЛИМ НАСТАВНИМ ПРЕМЕТИМА

1. Српски језик и књижевност
2. Историја
3. Географија
4. Музичка култура
5. Грађанско васпитање
6. Географија
7. Биологија
8. Физика

9 Музичка култура

10. Техничко и информатичко образовање

ВРСТЕ НАСТАВЕ:

Врсте наставе

Настава се реализује кроз следеће

облике наставе:

теоријска настава (34 часова)

практична настава (2 часа)

Место реализације наставе

Теоријска настава се реализује у учионици;

Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Тема(област)	Исходи	Основни,задовољавајући,21%-50%	Средњи ,добар 51%-75%	Напредни, 100% Истиче се
1.				

<p>Учимо о нашој вери, 1.Упознавање, први час:</p> <p>2.Заједница као основ живота</p> <p>3.Заједница,љу бави, Бога , човека и природе</p> <p>4.Неизмерна љубав Божја ;Христос се роди</p> <p>5.Црква, заједница са Богом;</p>	<p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе <p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици) •моћи да препозна да не можемо једни без других • знати да нас љубав повезује са другима • знати да се правилно осени крсним знаком • знати да је Бог Света 	<p>Заинтересованост за час, пажљиво слушање</p> <ul style="list-style-type: none"> • може и прича о „малој породици“ (деца са једним родитељем, или старатељем) • приче које говоре о томе да када некога волимо, онда га и слушамо • Бог је цео свет створио из љубави • Новозаветно сведочанство о Христовом Рођењу (препричано и прилагођено) • Божићна песма: „Божић, Божић благи дан“ • Свети Сава – остварени син Бога Оца (кроз љубав и заједницу нас постаје као Сава)са 	<p>Разговор молитва</p> <p>Поновити чланове породице, као и цртеж.</p> <ul style="list-style-type: none"> • може и прича о „малој породици“ (деца са једним родитељем, или старатељем) • како можемо да помогнемо другоме; љубављу чиним добра дела <p>Ко је задужен за лепоту</p>	<p>Молитва Господња</p> <p>1. може и прича о „малој породици“ (деца са једним родитељем, или старатељем)</p> <p>Божја породица (ко су чланови Божје породице; како се постаје њен члан...)?</p> <p>2. садржаји који говоре и приказују лепоту створеног света</p> <p>3. Бог је цео свет створио из љубави</p> <p>из љубави ?</p> <p>Зашто је Господ Стварао свет'?</p>
--	--	---	--	--

<p>6.Христова љубав према човеку и свету;</p>	<p>Тројица (Заједница)</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да крштењем постајемо 	<p>Богом, свако Свети од</p>	<p>природе и света.</p>	<p>Шта је постојало пре Бога? Ко су Небеска Војска?</p>
<p>7.Наша брига о свету;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • знати да се правилно осени крсним знаком 	<p>Химна Светом Сави</p> <ul style="list-style-type: none"> • Библијско казивање о стварању света 	<p>Цртежом изразити тај спој.</p> <p>Дали је Божић Дан Христовог рођења-</p> <ul style="list-style-type: none"> • Божић на песма: „Божић , Божић благи дан“ 	<p>4. Новозаветно сведочанство о Христовом Рођењу (препричано и прилагођено)</p>
<p>8,Религија и култура старог света;</p>	<p>Тројица (Заједница)</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да крштењем постајемо <p><u>Когнитивни аспект:</u></p>	<p>Показати Свето Писмо?</p> <p>Нацртати Свето Писмо?</p>	<p>Дали је Божић благи дан“</p>	<p>Ко је дошао у у посету?</p>
<p>9.Откровење Свет Библије;</p>	<p>заједница са Богом почива на слободи</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да је послушно ст израз љубави 	<p>Ко је створио човека?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Јевађељска прича Милостиви Самарјанин 	<p>Да ли су имали неке поклоне? Зашто је познат Свети Сава?</p>	<p>Сава)са Богом, Свако од нас Свети Сава?</p>
<p>10.Стварање света и човека;</p>	<ul style="list-style-type: none"> •моћи да препозна да је даривање плод љубави 	<ul style="list-style-type: none"> • Новозаветно сведочанство о Христовом Васкрсењу (препричано и прилагођено) 	<p>Где сте видели Његове иконе?</p> <p>Химна Светом Сави.</p>	<p>Дали су и Данас чуда могућа?</p>
<p>11.Старозавет на историја спасење,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • моћи да сазна да је молитва 		<p>Ко је Стефан Немања?</p>	

<p>12.Закон Божји;</p> <p>13.Месијанска Нада</p> <p>Оцењивање Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <p>☐ усмено испитивање;</p> <p>☐ писмено испитивање;</p> <p>☐ посматрање понашања ученика;</p> <p><u>Евалуација наставе</u></p> <p>Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће</p>	<p>разговор са Богом</p> <ul style="list-style-type: none"> моћи да усвоји текст молитве <p>Оче наш</p> <ul style="list-style-type: none"> знати да је Бог Отац створио свет из љубави моћи да препозна да је наш живот Божји дар знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим <p><i><u>Афективни аспект:</u></i></p> <ul style="list-style-type: none"> показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин бити мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом 	<ul style="list-style-type: none"> Разне приче о које говоре о служењу човека човеку Човекова брига за очување природе, биљака и животиња Прича Свети Герасим и лав Јордан Специфичности наставе Православног катихизиса у 5. разреду основне школе. Религија и култура старог света Човекова жеђ за Богом и вечним животом <p>Митови и легенде</p> <ul style="list-style-type: none"> Шестоднев Стварање човека „по икони и подобју“ Прародитељски грех <p>Човек изван рајског врта (Каин и Авељ, Ноје, Вавилонска кула)</p> <ul style="list-style-type: none"> Аврам и Божији позив 	<p>Колико је дана Господ стварао свет?</p> <p>Шта је постојало пре Света?</p> <p>Где одлазимо да бисмо били заједно на молитви?</p> <ul style="list-style-type: none"> Живот првих људи-Божја жеља да свет буде Црква Јевађељска прича Милостиви Самарјанин <p>ко су живели свети Наброј светитеље;</p> <p>Подела Светог Писма?</p>	<p>Шта је потребно да би Човек био хришћанин?</p> <p>Дали је довољно долазити У цркву?</p> <p>Химна Светом Сави.</p> <p>Библијско казивање</p> <p>5. о стварању света Живот првих људи</p> <p>6. -Божја жеља свет буде Црква.</p> <p>7. Јевађељска прича Милостиви Самарјанин</p> <p>8. Новозаветно сведочанство о Христово</p>
--	--	---	---	---

<p>остварити на два начина:</p> <ul style="list-style-type: none"> • процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова; <p><u>Оцењивање</u></p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усмено испитивање; • писмено испитивање; • посматрање понашања ученика; <p><u>Оквирни број часова по темама</u></p> <p>Увод – 1</p>	<p><i><u>Когнитивни аспект:</u></i></p> <ul style="list-style-type: none"> •моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима) •моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави •моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (<ul style="list-style-type: none"> • Исак и његови синови • Праведни Јосиф • Мојсије <p>Пасха</p> <p>Колико је било Плочница?</p>	<p>Ко су главне личности Св.Писмо?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Човекова брига за очување природе, биљака и животиња • Специфичности наставе Православног катихизиса у 5. разреду основне школе. • Религија и култура старог света • Човекова жеђ за Богом и вечним животом <p>Митови и легенде</p> <p>Главне личности Старог завета?</p>	<p>м Васкрсењу (препричано и прилагођено)</p> <p>Ко су живели свети ?</p> <p>Наброј светитеље;</p> <p>Подела Светог Писма?</p> <p>Ко су главне личности Св.Писмо?</p> <p>9. Човекова брига за очување природе, биљака и животиња*</p> <ul style="list-style-type: none"> • Специфичности наставе Православног катихизиса у 5. разреду основне школе. • <p>10. Религија и култура старог света</p>
--	---	--	---	---

<p>Религија и култура старог света – 3</p> <p>Откривење – Свет Библије – 4</p> <p>Стварање света и човека – 7</p> <p>Старозаветна историја спасења – 7</p> <p>Закон Божији – 4</p> <p>Месијанска нада – 8</p> <p>Евалуација – 1+1</p>	<p>Божић, Божић)</p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему <p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да опише појединости библијске повести о стварању света • моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења • знати зашто за Бога кажемо да је Творац • моћи да објасни, на 		<p>Објаснити О Мојсију?</p> <p>Гледати сцене Из филмова „Десет Божијих заповести“ „Бен Хур“</p>	<p>11. Човекова жеђ за Богом и вечним животом</p> <p>Митови и легенде</p> <p>12. Шестоднев</p> <p>13. Стварање човека „по икони и подобију“</p> <p>14. Прародитељски грех</p> <p>Човек изван рајског врта (Каин и Авел, Ноје Вавилонсула)</p> <p>15. Аврам и Божији позив</p> <p>16. Исак и његови синови</p> <p>17. Праведни и Јосиф</p> <p>18. Мојсије</p> <p>Пасха</p> <p>Знати укратко објаснити о Личностима?</p>
---	---	--	---	--

	<p>елементарном нивоу, повезаност људи и природе</p> <ul style="list-style-type: none"> • уочити да се у Цркви остварује <p>јединство људи и природе са Богом</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да у заједници са Богом учествујем о слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора) • да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица <p><u>Афективни аспект:</u></p> <p>јединство људи и</p>			<p>19. Добијање Божијих заповест и на гори Синају</p> <p>20. Садржај Десет Божијих заповест и</p> <p>21. Смисао Декалога као припреме за Христа</p> <p>22. Насељавање Обећане земље (Исус Навин, Самсон...)</p> <p>23. Цар Давид</p> <p>24. Соломон и јерусалимски храм</p> <p>25. Псалми Давидов и</p> <p>26. Старозаветни пророци</p>
--	--	--	--	--

	<p>природе са Богом</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати да у заједници са Богом учествујем о слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора) <p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • упознати Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерим а из јеванђељских прича) • препознати и разумети да је права љубав када је показујем о делима • усвојити садржај и 			<p>Месијанска нада</p>
--	--	--	--	------------------------

	<p>мелодију песме „Знаш ли ко те љуби силно“</p> <ul style="list-style-type: none">• бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу• препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (у з помоћ иконе празника и по кључним симболима)• препознати да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави• моћи да описе прославља ње			
--	---	--	--	--

	<p>Васкрса у својој породици</p> <ul style="list-style-type: none">• знати обичаје у вези са Васкрсом <p><u>Афективн и аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• развијати потребу да делима исказују љубав• развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника кроз који се остварује заједница љубави• моћи да опише прослављање <p>Васкрса у својој породици</p> <ul style="list-style-type: none">• знати обичаје у вези са Васкрсом <p><u>Афективн и аспект:</u></p>			
--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • развијати потребу да делима исказују љубав • развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника кроз који се остварује заједница љубави • моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици <p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку • на елементар 			
--	---	--	--	--

	<p>ном нивоу моћи да објасни међусобну повезанос т свих људи и природе</p> <ul style="list-style-type: none">• препознат и и именовати поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу• уочити у којој мери је напредова о и савладао градиво Православ ног катихизис а 1. разреда основне школе <p><u>Афективн и аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• развијати жељу да се брине о			
--	--	--	--	--

	<p>биљкама и животињама и целокупној природи</p> <ul style="list-style-type: none">• моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православн ог катихизиса у току 5. разреда основне школе;• моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православ ног катихизиса обрађеног у претходно м циклусу школовања .• моћи да именује неке политеистичке религије.• моћи да наведе неке			
--	---	--	--	--

	<p>од карактерис тика политеисти чких религија и културе старог века</p> <ul style="list-style-type: none">• моћи да уочи да се Бог откривао изабраним људима, за разлику од паганских божанстава ;• моћи да објасни да је рођење Христово догађај који дели историју на стару и нову еру;• моћи да наведе неке од библијских књига, њихове ауторе и оквирно време настанка• моћи да разликује			
--	---	--	--	--

	<p>Стари и Нови Завет</p> <ul style="list-style-type: none">• бити подстакнут да се односи према Библији као светој књизи;• моћи да преприча библијску причу о постању и доживи је као дело љубави Божије• моћи да увиди да је Бог поред видљивог света створио и анђеле• моћи да преприча библијску приповест о стварању човека и уочи да је човек сличан Богу јер је слободан			
--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">• бити подстакнут на развијање осећаја личне одговорности према природи;• моћи да наведе неке од последица првородног греха по човека и читаву створену природу;• моћи да преприча неку од библијских прича до Аврама;• моћи да повеже причу о Нојевој барци са Црквом• бити подстакнут на послушност као израз љубави према Богу;			
--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">• моћи да наведе неке од најважнијих старозаветних личности и догађаја• моћи да уочи везу старозаветних праотаца и патријараха са Христом• моћи да исприча да јеврејски народ прославља Пасху као успомену на излазак из Египта• моћи да извуче моралну поуку из библијских приповести• моћи да препозна старозаветне личности и догађаје у православн			
--	--	--	--	--

	<p>ој иконограф ији.</p> <ul style="list-style-type: none">• моћи да преприча библијски опис давања Десет Божијих заповести Мојсију;• моћи да наведе и протумачи на основном нивоу Десет Божјих заповести;• моћи да разуме да је од односа према Заповестим а зависила и припадност Божијем народу;• бити подстакнут да примени вредности Декалога у свом свакодневн ом животу.			
--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">• моћи да препозна на слици Ковчег Завета и Скинију и да у једној реченици каже шта је мана• моћи да именује најважније личности јеврејског народа у Обећаној земљи• моћи да уочи да је Светиња над светињама посебно место Божијег присуства• знати да је цар Давид испевао Псалме у славу Божију• моћи да наведе неке од старозаветних пророка			
--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">• моћи да уочи да су старозаветн и пророци најављивал и долазак Месије• увидети значај покајања и молитве као „жртве угодне Богу“ на основу одељака поучних и пророчких књига			
--	--	--	--	--

Критеријуми и елементи оцењивања ученика у настави предмета

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

ОПШТИ КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА

Општи циљ предметног програма Православни катихизис јесте да се ученици упознају али и разумеју суштинске, вредносне, традиционалне, социолошке и историјске чињенице и феномене хришћанства. Такође ученици би требало да могу самостално да прикупљају, истражују и обраде усвојена знања да их анализирају и интерпретирају, извуку поуке, да уоче и решавају проблеме у свакодневним животним ситуацијама. Да буду хуманији, толерантнији и одговорнији. Такође, ученицима се омогућава да развијају стваралачко и критичко мишљење, аргументовани дијалог, сарадњу и тимски рад, морално расуђивање, неговање духа толеранције, добротољубља, добротинства и милосрђа.

Оцењивање ученика је континуирано, а оцењују се и вреднују све активности ученика (активности на часу, поседовања прибора за рад, редован рад, практични радови, учешће у различитим акцијама, приредбама, угледним часовима, пројектном наставом и тематским данима, изложбама...).

Закључна оцена вреднује све моделе рада и форми оцењивања.

Највиша оцена **истиче се** – ученик разуме суштину вере, усвојио је хришћанске вредности, сагледава целовит историјски развој, токове, познаје узроке и законе, способан је да примени знање на нове ситуације, на један нов начин, може самостално да искаже личне ставове уз одговарајуће аргументе, да критички анализира појмове и формира одговарајуће закључке. Показује иницијативу током наставе, може успешно да ради у различитим контекстима. То значи да примењује и психолошке појмове, који му омогућавају да анализира, класификује, повезује, примени или трансформише и изводи закључке. Одлично се сналази у свим облицима рада.

Оцена **добар** – разуме појмове и чињенице, може да повеже одређене личности, догађаје, празнике. Може да објасни значај одређеног догађаја. Уз подршку наставника може да се опроба у различитим форматима рада.

Оцена **задовољава** – препознаје елементарно појмове и чињенице у основном облику. Уз помоћ наставника и других ученика може да повеже и објасни значај појединих празника. Код ученика може да буде приметно одсуство жеље за напретком, али могуће је да постоје и други објективни фактори који ученика спречавају у напретку.

НАПОМЕНА: посебни услови за оцењивање раде се по разредима принципом основни, средњи и напредни ниво. Такође, на формирање посебних критеријума утичу школе својим интерним правилницима о оцењивању, као и чињеница да ли ученик похађа наставу по индивидуализација, ИОП1, ИОП2 и ИОП3 за надарене ученике.

1. РАЗРЕД

Вредновање ученичких активности се врши свакога часа:

- праћењем постигнућа ученика
- начин како ученик учи
- степен самосталности у раду
- начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима
- писањем домаћег задатка
- вештина комуникације
- излагањем и представљањем радова (изложба радова, цртежи...)
- учешће у различитим облицима групног рада
- самосталност
- резултати рада
- креативност
- практични рад

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- активност ученика на часу

Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу.

Оцена је описна и тростепена: истиче се, добар и задовољава.

Утврђује се на основу следећих критеријума:

Истиче се:

- у потпуности разуме основна сазнања о темама Православног катихизиса - примењује стечено знање у свакодневном животу и користи за стицање нових знања -активно учествује у дискусији и доноси закључке - показује изузетну самосталност, иницијативу
- изврсно сарађује са осталим ученицима и наставником
- активно учествује у наставном процесу, заинтересован за рад, тражи изазове, пажљиво слуша, љубазан према другима
- примерним понашањем врло позитивно делује на остале ученике
- отворен за сарадњу, разговор и разумевање

Добар:

- делимично разуме садржај теме - учествује у дискусијама, закључује, али уз велику помоћ наставника -користи се само са добро усвојеним начинима и техникама, те нерадо користи креативни рад
- не показује жељу за самосталним ангажманом на часу
- повремено остварује сарадњу са осталим ученицима и наставником
- на часу слабије активан
- углавном се примерно понаша на часу

Задовољава:

- препознаје садржај теме
- усваја основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета
- нерадо извршава радне задатке
- готово да уопште не остварује сарадњу са другим ученицима и наставником

Исходи:

- знати да се правилно осени крсним знаком
- знати да је Бог Света Тројица (Заједница)
- моћи да усвоји текст молитве Оче наш
- моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу
- моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему
- уочити да се у Цркви остварује јединство људи и природе са Богом
- препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу

2. РАЗРЕД**Вредновање ученичких активности се врши свакога часа:**

- праћењем постигнућа ученика
- начин како ученик учи
- степен самосталности у раду
- начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима
- писањем домаћег задатка
- вештина комуникације
- излагањем и представљењем радова (изложба радова, цртежи...)
- учешће у различитим облицима групног рада
- самосталност
- резултати рада

-креативност

-практични рад

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;

-писмено испитивање;

-активност ученика на часу

Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу.

Оцена је описна и тростепена: истиче се, добар и задовољава.

Утврђује се на основу следећих критеријума:

Истиче се:

- у потпуности разуме основна сазнања о темама Православног катихизиса - примењује стечено знање у свакодневном животу и користи за стицање нових знања -активно учествује у дискусији и доноси закључке - показује изузетну самосталност, иницијативу

- изврсно сарађује са осталим ученицима и наставником

-активно учествује у наставном процесу, заинтересован за рад, тражи изазове, пажљиво слуша, љубазан према другима

-примерним понашањем врло позитивно делује на остале ученике

-отворен за сарадњу, разговор и разумевање

Добар:

- делимично разуме садржај теме - учествује у дискусијама, закључује, али уз велику помоћ наставника -користи се само са добро усвојеним начинима и техникама, те нерадо користи креативни рад

- не показује жељу за самосталним ангажманом на часу

- повремено остварује сарадњу са осталим ученицима и наставником

-на часу слабије активан

-углавном се примерно понаша на часу

Задовољава:

- препознаје садржај теме

-усваја основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета

- нерадо извршава радне задатке

-готово да уопште не остварује сарадњу са другим ученицима и наставником

Исходи:

- знати да се Крштењем постаје члан Цркве

- разликовати значења појмова Црква (заједница) и храм (место на којем се сабирамо)

- препознати и именовати основне службе које постоје на Литургији

-моћи да објасни ко су монаси и шта су манастири

-знати молитву Богородице Дјево

- знати да је Свети Сава наш први Архиепископ

- моћи на елементарном нивоу да препозна и именује литургијске предмете

- препознати значај празновања Божића и Васкрса

- знати да објасни ко су светитељи

3. РАЗРЕД

Вредновање ученичких активности се врши свакога часа:

- праћењем постигнућа ученика
- начин како ученик учи
- степен самосталности у раду
- начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима
- писањем домаћег задатка
- вештина комуникације
- излагањем и представљањем радова (изложба радова, цртежи...)
- учешће у различитим облицима групног рада
- самосталност
- резултати рада
- креативност
- практични рад

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;

-активност ученика на часу

Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу.

Оцена је описна и тростепена: истиче се, добар и задовољава.

Утврђује се на основу следећих критеријума:

Истиче се:

- у потпуности разуме основна сазнања о темама Православног катихизиса - примењује стечено знање у свакодневном животу и користи за стицање нових знања -активно учествује у дискусији и доноси закључке - показује изузетну самосталност, иницијативу

- изврсно сарађује са осталим ученицима и наставником

-активно учествује у наставном процесу, заинтересован за рад, тражи изазове, пажљиво слуша, љубазан према другима

-примерним понашањем врло позитивно делује на остале ученике

-отворен за сарадњу, разговор и разумевање

Добар:

- делимично разуме садржај теме - учествује у дискусијама, закључује, али уз велику помоћ наставника -користи се само са добро усвојеним начинима и техникама, те нерадо користи креативни рад

- не показује жељу за самосталним ангажманом на часу

- повремено остварује сарадњу са осталим ученицима и наставником

-на часу слабије активан

-углавном се примерно понаша на часу

Задовољава:

- препознаје садржај теме

-усваја основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета

- нерадо извршава радне задатке

-готово да уопште не остварује сарадњу са другим ученицима и наставником

Исходи:

- моћи да објасни да је свет створен љубављу Божјом
- уочити да је човек сличан Богу
- да препозна и именује иконе на којима су представљени дани стварања света, на основу библијске повести
- упознати садржај молитве Анђелу чувару
- увидити везу Литургије и спасења човека и света
- проширити своја знања о празнику Божић и Васкрсења

4. РАЗРЕД

Вредновање ученичких активности се врши свакога часа:

- праћењем постигнућа ученика
- начин како ученик учи
- степен самосталности у раду
- начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима

- писањем домаћег задатка
- вештина комуникације
- излагањем и представљањем радова (изложба радова, цртежи...)
- учешће у различитим облицима групног рада
- самосталност
- резултати рада
- креативност
- практични рад

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- активност ученика на часу

Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу.

Оцена је описна и тростепена: истиче се, добар и задовољава.

Утврђује се на основу следећих критеријума:

Истиче се:

- у потпуности разуме основна сазнања о темама Православног катихизиса - примењује стечено знање у свакодневном животу и користи за стицање нових знања -активно учествује у дискусији и доноси закључке - показује изузетну самосталност, иницијативу
- изврсно сарађује са осталим ученицима и наставником
- активно учествује у наставном процесу, заинтересован за рад, тражи изазове, пажљиво слуша, љубазан према другима
- примерним понашањем врло позитивно делује на остале ученике
- отворен за сарадњу, разговор и разумевање

Добар:

- делимично разуме садржај теме - учествује у дискусијама, закључује, али уз велику помоћ наставника -користи се само са добро усвојеним начинима и техникама, те нерадо користи креативни рад

- не показује жељу за самосталним ангажманом на часу

- повремено остварује сарадњу са осталим ученицима и наставником

-на часу слабије активан

-углавном се примерно понаша на часу

Задовољава:

- препознаје садржај теме

-усваја основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета

- нерадо извршава радне задатке

-готово да уопште не остварује сарадњу са другим ученицима и наставником

Исходи:

-знати да се они који су у заједници са Христом називају хришћани и да је Црква њихова заједница;

- знати да се заједница Бога, људи и природе зове Црква

-уочити да изван Цркве свет не може постојати вечно

- увидети да су Апостоли позивали људе у заједницу љубави са Христом
- разумети значај Христовог оваплоћења (рађања)
- уочити важност светитеља (Свети Сава)
- знати да је Литургија начин на који сви остварујемо заједницу са Богом;
- упознати најважније хришћанске врлине
- упознати садржај молитве «Царе небески»;

5. РАЗРЕД

Вредновање ученичких активности се врши свакога часа:

- праћењем постигнућа ученика
- начин како ученик учи
- степен самосталности у раду
- начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима
- писањем домаћег задатка
- вештина комуникације
- излагањем и представљањем радова (изложба радова, цртежи...)
- учешће у различитим облицима групног рада
- самосталност
- .презентација
- резултати рада
- креативност
- практични рад

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- активност ученика на часу

Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу.

Оцена је описна и тростепена: истиче се, добар и задовољава.

Утврђује се на основу следећих критеријума:

Истиче се:

- у потпуности разуме основна сазнања о темама Православног катихизиса - примењује стечено знање у свакодневном животу и користи за стицање нових знања -активно учествује у дискусији и доноси закључке - показује изузетну самосталност, иницијативу
- изврсно сарађује са осталим ученицима и наставником
- активно учествује у наставном процесу, заинтересован за рад, тражи изазове, пажљиво слуша, љубазан према другима
- примерним понашањем врло позитивно делује на остале ученике
- отворен за сарадњу, разговор и разумевање

Добар:

- делимично разуме садржај теме - учествује у дискусијама, закључује, али уз велику помоћ наставника -користи се само са добро усвојеним начинима и техникама, те нерадо користи креативни рад
- не показује жељу за самосталним ангажманом на часу
- повремено остварује сарадњу са осталим ученицима и наставником
- на часу слабије активан

- углавном се примерно понаша на часу

Задовољава:

- препознаје садржај теме

- усваја основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета

- нерадо извршава радне задатке

- готово да уопште не остварује сарадњу са другим ученицима и наставником

Исходи:

- моћи да уочи да се Бог откривао изабраним људима, за разлику од паганских божанстава

- моћи да објасни да је рођење Христово догађај који дели историју на стару и нову еру

- моћи да разликује Стари и Нови Завет

- моћи да преприча библијску приповест о стварању човека

- моћи да наведе неке од последица првородног греха

- моћи да наведе неке од најважнијих старозаветних личности и догађаја

- моћи да наведе и протумачи на основном нивоу Десет Божјих заповести

- знати да је цар Давид испевао Псалме у славу Божију

- моћи да уочи да су старозаветни пророци најављивали долазак Месије

6. РАЗРЕД

Вредновање ученичких активности се врши свакога часа:

- праћењем постигнућа ученика

- начин како ученик учи

- степен самосталности у раду

- начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима

- писањем домаћег задатка

- вештина комуникације

- излагањем и представљањем радова (изложба радова, цртежи...)

-учешће у различитим облицима групног рада

-самосталност

.презентација

-резултати рада

-креативност

-практични рад

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;

-писмено испитивање;

-активност ученика на часу

Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу.

Оцена је описна и тростепена: истиче се, добар и задовољава.

Утврђује се на основу следећих критеријума:

Истиче се:

- у потпуности разуме основна сазнања о темама Православног катихизиса - примењује стечено знање у свакодневном животу и користи за стицање нових знања

-активно учествује у дискусији и доноси закључке - показује изузетну самосталност, иницијативу

- изврсно сарађује са осталим ученицима и наставником

-активно учествује у наставном процесу, заинтересован за рад, тражи изазове, пажљиво слуша, љубазан према другима

-примерним понашањем врло позитивно делује на остале ученике

-отворен за сарадњу, разговор и разумевање

Добар:

- делимично разуме садржај теме - учествује у дискусијама, закључује, али уз велику помоћ наставника -користи се само са добро усвојеним начинима и техникама, те нерадо користи креативни рад

- не показује жељу за самосталним ангажманом на часу

- повремено остварује сарадњу са осталим ученицима и наставником

-на часу слабије активан

-углавном се примерно понаша на часу

Задовољава:

- препознаје садржај теме

-усваја основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета

- нерадо извршава радне задатке

-готово да уопште не остварује сарадњу са другим ученицима и наставником

Исходи:

- моћи да препозна да су Јевреји очекивали Месију на основу старозаветних пророштава

- моћи да закључи да је доласком Исуса Христа Бог склопио Нови Завет са људима

- моћи да именује Јеванђелисте и препозна њихове иконографске симболе

- моћи да преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења“

- моћи да преприча Богородичине празнике

-моћи да преприча библијски опис Рођења Христовог

- моћи да препозна да су Христова чуда израз Његове љубави према људима

-моћи да преприча догађаје Васкрсења Лазаревог и Уласка у Јерусалим, догађај Христовог Страдања и Васкрсења, Вазнесења и Педесетнице

7. РАЗРЕД

Вредновање ученичких активности се врши свакога часа:

-праћењем постигнућа ученика

-начин како ученик учи

-степен самосталности у раду

-начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима

-писањем домаћег задатка

-вештина комуникације

-излагањем и представљењем радова (изложба радова, цртежи...)

-учешће у различитим облицима групног рада

-самосталност

- .презентација
- резултати рада
- креативност
- практични рад

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- активност ученика на часу

Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу.

Оцена је описна и тростепена: истиче се, добар и задовољава.

Утврђује се на основу следећих критеријума:

Истиче се:

- у потпуности разуме основна сазнања о темама Православног катихизиса - примењује стечено знање у свакодневном животу и користи за стицање нових знања - активно учествује у дискусији и доноси закључке - показује изузетну самосталност, иницијативу
- изврсно сарађује са осталим ученицима и наставником
- активно учествује у наставном процесу, заинтересован за рад, тражи изазове, пажљиво слуша, љубазан према другима
- примерним понашањем врло позитивно делује на остале ученике
- отворен за сарадњу, разговор и разумевање

Добар:

- делимично разуме садржај теме - учествује у дискусијама, закључује, али уз велику помоћ наставника - користи се само са добро усвојеним начинима и техникама, те нерадо користи креативни рад
- не показује жељу за самосталним ангажманом на часу
- повремено остварује сарадњу са осталим ученицима и наставником
- на часу слабије активан

- углавном се примерно понаша на часу

Задовољава:

- препознаје садржај теме

- усваја основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета

- нерадо извршава радне задатке

- готово да уопште не остварује сарадњу са другим ученицима и наставником

Исходи:

- моћи да препозна да нам Христос открива Бога као љубавну заједницу три личности

- знати да је Символ вере установљен на Васељенским саборима

- умети да интерпретира Символ вере

- моћи да уочи да појам Богочовека описује Христа као истинитог Бога и истинитог Човека

- моћи да увиди да је Литургија извор и циљ свих Тајни Цркве

- моћи да разликује и именује службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон и народ)

- бити подстакнут да доживи српске светитеље као учитеље хришћанских врлина

- моћи да препозна евхаристијску симболику у елементима Крсне Славе

- бити подстакнут да доживи, вреднује и негује богатство и лепоту српске културне баштине

8. РАЗРЕД

Вредновање ученичких активности се врши свакога часа:

-праћењем постигнућа ученика

-начин како ученик учи

-степен самосталности у раду

-начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима

-писањем домаћег задатка

-вештина комуникације

-излагањем и представљањем радова (изложба радова, цртежи...)

-учешће у различитим облицима групног рада

-самосталност

.презентација

-резултати рада

-креативност

-практични рад

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;

-писмено испитивање;

-активност ученика на часу

Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу.

Оцена је описна и тростепена: истиче се, добар и задовољава.

Утврђује се на основу следећих критеријума:

Истиче се:

- у потпуности разуме основна сазнања о темама Православног катихизиса - примењује стечено знање у свакодневном животу и користи за стицање нових знања -активно учествује у дискусији и доноси закључке - показује изузетну самосталност, иницијативу

- изврсно сарађује са осталим ученицима и наставником

-активно учествује у наставном процесу, заинтересован за рад, тражи изазове, пажљиво слуша, љубазан према другима

-примерним понашањем врло позитивно делује на остале ученике

-отворен за сарадњу, разговор и разумевање

Добар:

- делимично разуме садржај теме - учествује у дискусијама, закључује, али уз велику помоћ наставника -користи се само са добро усвојеним начинима и техникама, те нерадо користи креативни рад

- не показује жељу за самосталним ангажманом на часу

- повремено остварује сарадњу са осталим ученицима и наставником

-на часу слабије активан

-углавном се примерно понаша на часу

Задовољава:

- препознаје садржај теме

- усваја основне појмове предмета али се не ангажује у раду предмета
- нерадо извршава радне задатке
- готово да уопште не остварује сарадњу са другим ученицима и наставником

Исходи:

- моћи да увиди да је човек икона Божија јер је слободна личност
- моћи да увиди да је подвиг начин живота у Цркви
- моћи да препозна неке од елемената Литургије
- моћи да наведе најважније делове храма и препозна њихову богослужбену намену
- моћи да именује нека богослужења и да зна да постоје покретни и непокретни празници
- моћи да препозна да је Литургија икона Царства Божијег
- моћи да преприча догађај Преображења Господњег
- моћи да препозна разлику између православне иконографије и световног сликарства

Критеријуми оцењивања грађанског васпитања у основној ШКОЛИ

5. разред

Праћење и вредновање ученика из обавезног изборног предмета Грађанско васпитање остварује се у складу са Правилником о оцењивању у основној школи. Постигнуће ученика се изражава описном оценом (истиче се, добар и задовољава), а закључна оцена не утиче на општи успех ученика. Недовољне оцене нема, али уколико ученик није редовно присуствовао настави може бити неоцењен. Уколико ученик стиче образовање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода. Уколико ученик стиче образовање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења уз прилагођавање начина и поступака оцењивања.

У праћењу и вредновању могу се пратити следећи показатељи:

- начин на који ученик учествује у активностима;
- како прикупља податке;
- како образлаже и брани своје ставове;
- квалитет постављених питања;
- способност да се нађе веза међу појавама;
- навођење примера;
- промена мишљења у контакту са аргументима;
- разликовање чињеница од интерпретације;
- извођење закључака;
- прихватање другачијег мишљења;
- примена наученог;
- предвиђање последица;
- креативност решења;
- како ученици међусобно сарађују;
- како решавају сукобе мишљења;
- како једни другима помажу;
- испољавање иницијативе;

- начин превазилажења тешкоћа;
- критичко мишљење.

Како је највећи број активности ученика, у оквиру часова Грађанског васпитања, организован кроз групни рад, то значи да наставник треба да има јасне критеријуме праћења напредовања у групи који су и ученицима познати. Објективност праћења и вредновања може се постићи уколико се наставник не ослања на општи утисак, већ унапред одреди елементе праћења и пажљиво бележи понашање ученика и уколико су ученици унапред упознати шта се прати и вреднује. За те потребе може се користити табела која следи:

Групни рад	Елементи процене са показатељима		
	Ниво постигнућа	Рад у групи	Познавање тематике
Висок	Ученик сарађује са свим члановима групе, уважава њихове потребе, пажљиво слуша друге, поштује договоре групе, не касни, своје обавезе извршава на време и тачно.	Ученик поседује знања, показује спремност да прикупља нове информације, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје, често поставља питања која се односе на тему.	Ученик је у потпуности посвећен решавању задатка групе. Даје предлоге како решавати задатак.
Средњи	Ученик сарађује са члановима групе уз мање тешкоће, повремено има проблема у комуникацији али их самостално решава, своје обавезе извршава уз подсећање и опомињање.	Ученик поседује извесна знања и повремено суделује у размени идеја, повремено поставља питања која се односе на тему.	Ученик уз помоћ наставника и/или осталих чланова групе учествује у решавању задатка. Ретко има предлоге како решавати задатак али кад га добије ради по њему. Повремено има активности које не доприносе решавању задатака.

Низак	Ученик повремено има сукобе у којима напада особе а не проблем, када му се на то укаже није склон да промени понашање, своје обавезе извршава ретко и делимично.	Ученик поседује мало знања и показује малу спремност да прикупља нове информације, ретко суделује у размени идеја, ретко поставља питања која се односе на тему.	Ученик минимално доприноси решавању задатака. Нема предлоге како решавати задатке и када добије предлоге слабо их реализује.
-------	--	--	--

У наставку следи табеларни приказ оцена са исходима за пети разред:

Пети разред	
Истиче се	У потпуности образлаже везу људских права и одговорности, наводи примере за групу права и слобода, аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика. Идентификује показатеље вршења прекршаја права детета у свакодневном животу, користи појмове савременог демократског друштва, образлаже улогу грађана у друштвеном систему, објашњава аргументовано процесе у савременом друштву. Зна и разуме шта је грађански активизам и које су могућности појединца да делује путем њега. Недвосмислено препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује на њих. Самостално, без помоћи наставника и уз висок степен активности и ангажовања.
Добар	У великој мери образлаже везу људских права и одговорности, наводи примере за групу права и слобода, аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика. Идентификује показатеље вршења прекршаја права детета у свакодневном животу, користи појмове савременог демократског друштва, образлаже улогу грађана у друштвеном систему, пролази и разуме процесе у савременом друштву. Идентификује појам грађанског активизма и његовог деловања. Препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује на њих. Ради уз минималну помоћ наставника у виду кратких питања и корекција и уз висок степен самосталности и ангажовања.
Задовољава	У довољној мери образлаже везу људских права и одговорности, наводи примере за групу права и слобода, аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика. Идентификује показатеље кршења права детета у свакодневном животу, користи појмове савременог демократског друштва и демократског друштва, образлаже улогу грађана у друштвеном систему, препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује на њих. Делимичан степен активности и ангажовања.

Критеријуми оцењивања грађанског васпитања у основној школи

Праћење и вредновање ученика из обавезног изборног предмета Грађанско васпитање се остварује у складу са Правилником о оцењивању у основној школи. Постигнуће ученика се изражава описном оценом (истиче се, добар и задовољава), а закључна оцена не утиче на општи успех ученика. Недовољне оцене нема, али уколико ученик није редовно присуствовао настави може бити неоцењен.

У праћењу и вредновању могу се пратити следећи показатељи:

- начин на који ученик учествује у активностима;
- како прикупља податке;
- како образлаже и брани своје ставове;
- квалитет постављених питања;
- способност да се нађе веза међу појавама;
- навођење примера;
- промена мишљења у контакту са аргументима;
- разликовање чињеница од интерпретације;
- извођење закључака;
- прихватање другачијег мишљења;
- примена наученог;
- предвиђање последица;
- креативност решења;
- како ученици међусобно сарађују;
- како решавају сукобе мишљења;
- како једни другима помажу;
- испољавање иницијативе;
- начин превазилажења тешкоћа;
- критичко мишљење.

Како је највећи број активности ученика, у оквиру часова Грађанског васпитања, организован кроз групни рад, то значи да наставник треба да има јасне критеријуме праћења напредовања у групи који су и ученицима познати. Објективност праћења и вредновања може се постићи уколико се наставник не ослања на општи утисак, већ унапред одреди елементе праћења и пажљиво бележи понашање ученика и уколико су ученици унапред упознати шта се прати и вреднује. За те потребе може се користити табела која следи:

Групни рад	Елементи процене са показатељима		
Ниво постигнућа	Рад у групи	Познавање тематике	Решавање задатака

Висок	Ученик сарађује са свим члановима групе, уважава њихове потребе, пажљиво слуша друге, поштује договоре групе, не касни, своје обавезе извршава на време и тачно.	Ученик поседује знања, показује спремност да прикупља нове информације, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје, често поставља питања која се односе на тему.	Ученик је у потпуности посвећен решавању задатка групе. Даје предлоге како решавати задатак.
Средњи	Ученик сарађује са члановима групе уз мање тешкоће, повремено има проблема у комуникацији али их самостално решава, своје обавезе извршава уз подсећање и опомињање.	Ученик поседује извесна знања и повремено суделује у размени идеја, повремено поставља питања која се односе на тему.	Ученик уз помоћ наставника и/или осталих чланова групе учествује у решавању задатка. Ретко има предлоге како решавати задатак али кад га добије ради по њему. Повремено има активности које не доприносе решавању задатака.
Низак	Ученик повремено има сукобе у којима напада особе а не проблем, када му се на то укаже није склон да промени понашање, своје обавезе извршава ретко и делимично.	Ученик поседује мало знања и показује малу спремност да прикупља нове информације, ретко суделује у размени идеја, ретко поставља питања која се односе на тему.	Ученик минимално доприноси решавању задатака. Нема предлоге како решавати задатке и када добије предлоге слабо их реализује.

У наставку следи табеларни приказ оцена са исходима за сваки разред

Пети разред	
Истиче се	У потпуности образлаже везу људских права и одговорности, наводи примере за групу права и слобода, аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика. Идентификује показатеље вршења прекршаја права детета у свакодневном животу, користи појмове савременог демократског друштва, образлаже улогу грађана у друштвеном систему, објашњава аргументовано процесе у савременом друштву. Зна и разуме шта је грађански активизам и које су могућности појединца да делује путем њега. Недвосмислено препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује на њих. Самостално, без помоћи наставника и уз висок степен активности и ангажовања.
Добар	У великој мери образлаже везу људских права и одговорности, наводи примере за групу права и слобода, аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика. Идентификује показатеље вршења прекршаја права детета у свакодневном животу,

	користи појмове савременог демократског друштва,образлаже улогу грађана у друштвеном систему, проналази и разуме процесе у савременом друштву. Идентификује појам грађанског активизма и његовог деловања. Препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује на њих. Ради уз минималну помоћ наставника у виду кратких потпитања и корекција и уз висок степен самосталности и ангажовања.
Задовољава	У довољној мери образлаже везу људских права и одговорности, наводи примере за групу права и слобода, аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика. Идентификује показатеље кршења права детета у свакодневном животу, користи појмове савременог демократског друштва и демократског друштва, образлаже улогу грађана у друштвеном систему, препознаје ситуације дигиталног насиља и зна како да реагује на њих. Делимичан степен активности и ангажовања.

Шести разред	
Истиче се	У потпуности и врло активно учествује у избору теме, узрока и инструмената истраживања,учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради података. Уочава проблеме у заједници самостално сакупља податке о изабраном проблему. Презентује истраживање и добијене податке. Процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке. У дискусији показује вештину активног слушања,износи свој став, заснован на аргументима.Учествује у доношењу правила групе и поштује их.Проналази,критички разматра и користи информације из различитих извора. Ради самостално, без помоћи наставника и уз висок степен активности и ангажовања.
Добар	У великој мери учествује у избору теме,узрока и инструмената истраживања,учествује у спровођењу истраживања,прикупљању и обради података. Презентује истраживање и добијене податке. Процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке.У дискусији показује вештину активног слушања,износи свој став,заснован на аргументима.Учествује у доношењу правила групе и поштује их. Проналази,критички разматра и користи информације из различитих извора. Ради уз минималну помоћ наставника у виду кратких потпитања и корекција и уз висок степен самосталности и ангажовања.
Задовљава	У довољној мери учествује у избору теме, узрока и инструмената истраживања, учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради података. Презентује истраживање и добијене податке. Процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке. У дискусији показује вештину активног слушања,износи свој став, заснован на аргументима. Учествује у доношењу правила групе и поштује их. Проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.Ради уз делимичан степен активности и ангажовања.

Седми разред	
---------------------	--

Истиче се	У потпуности образлаже везу права и одговорности, повезује претходно савладане области, наводи примере за групу права и слобода, аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика. Идентификује показатеље прекршаја права детета у свакодневном животу, користи појмове савременог демократског друштва, образлаже улогу грађана у друштвеном систему. Разуме значење појма грађанин и могућности његовог активизма у оквиру државе. Схвата механизме функционисања власти и државе. Зна улогу ђачког парламента и његове задатке, иницијативе које предузима. Ради самостално, без помоћи наставника и уз висок степен активности и ангажовања.
Добар	У великој мери образлаже везу права и одговорности, наводи примере за групу права и слобода, аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика. Идентификује показатеље вршења прекршаја права детета у свакодневном животу, користи појмове савременог демократског друштва, образлаже улогу грађана у друштвеном систему. Разуме значење појма грађанин и могућности његовог активизма у оквиру државе. Разуме механизме функционисања власти и државе. Схвата улогу ђачког парламента и његове задатке, иницијативе које предузима. Ради уз минималну помоћ наставника у виду кратких потпитања и корекција и уз висок степен самосталности и ангажовања.
Задовољава	У довољној мери образлаже везу права и одговорности, наводи примере за групу права и слобода, аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика. Идентификује показатеље вршења прекршаја права детета у свакодневном животу, користи појмове савременог демократског друштва, образлаже улогу грађана у друштвеном систему. Јасан му је појам грађанин и његова улога у друштву. Разуме однос државе, власти и грађанина. Разуме улогу ђачког парламента и њихове иницијативе.. Делимичан степен активности и ангажовања.

Осми разред	
Истиче се	У потпуности учествује у избору теме, узрока и инструмената истраживања, учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради података. Зна да процени положај деце у савременом друштву. Разуме утицај и улогу медија у савременом друштву. Презентује истраживање и добијене податке. Процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке. У дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став, заснован на аргументима. Учествоје у доношењу правила групе и поштује их. Проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора самостално, без помоћи наставника и уз висок степен активности и ангажовања.
Добар	У великој мери учествује у избору теме, узрока и инструмената истраживања, учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради података. Разуме положај деце у савременом свету. Уме да процени утицај медија у савременом друштву. Презентује истраживање и добијене податке. Процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке. У дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став, заснован на аргументима. Учествоје у доношењу правила групе и поштује их. Проналази, критички разматра и користи информације из

	различитих извора уз минималну помоћ наставника у виду кратких потпитања и корекција и уз висок степен самосталности и ангажовања.
Задовољава	У довољној мери учествује у избору теме, узрока и инструмената истраживања, учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради података. Идентификује положај деце у савременом друштву. Схвата улогу медија у савременом свету. Презентује истраживање и добијене податке. Процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке. У дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став, заснован на аргументима. Учествоје у доношењу правила групе и поштује их. Проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора. Делимичан степен активности и ангажовања.